

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XXXIII. ÉVFOLYAM

6. SZÁM

1988. JÚNIUS

ÁRA: 2 FORINT

Gondolatok a szakszervezet belső életének korszerűsítéséhez

A Postások Szakszervezetéhez több, mint 80 000 szakszervezeti tag tartozik. A 3500 bizalmi csoport 309 alapszervezetben tömörül. A területi szakszervezeti bizottságok száma 11.

A bizalmi csoportok általában 20–30 (néhol 50–60) szakszervezeti tagot foglalnak magukba. Főleg olyanok vannak egy bizalmi csoportban, akik azonos munkaterületen dolgoznak. Az a cél, hogy lehetőleg érvényesüljön az alapelv: egy gazdasági vezetőhöz egy csoport tartozzon.

A bizalmi csoportokban a legnagyobb a lehetőség a közvetlen demokrácia gyakorlására, mivel a csoporttagok közvetlenül vesznek részt az érdeklátásban, az egyeztetésben, valamint a csoportképviselet alakításában. Itt van a legnagyobb lehetőség az együttes tartozás alakítására, formálására. Egyedüli gondunk a kszb-knél van, mivel ott a csoporttagok közvetlen kapcsolattartását nehezíti a földrajzi szétszórtság. Kialakítható azonban olyan módszer — erre számos jó gyakorlati példa is van —, amellyel elő lehet segíteni a tartalmasabb szervezeti életet a nehezebb körülmények között is.

Az alapszervezet legmagasabb irányító szerve a taggyűlés, amely egyben a demokrácia közvetlen gyakorlásának a fóruma is. A taggyűlés minden tag számára megadja a szakszervezeti munkához való közvetlen részvétel lehetőségét.

Ugyanakkor azokban az alapszervezetekben, amelyeknél a

tagság egyszerre, egy időben nem hívható össze (több telephely, több műszak stb.) a taggyűlés helyett — azonos jog- és hatáskörrel — valamennyi bizalmi, esetleg bizalmihelyettes részvételével bizalmi testület működik. Azt, hogy hol, melyik formát alkalmazzák, azt az alapszervezetek döntötték el, még az 1980., illetve 1985. évi választásokkor.

A hatás- és jogkörök, mint ismeretes azonosak; nem lehet azonban figyelmen kívül hagyni a két forma közötti tartalmi különbséget, mely értelmében:

- taggyűlésen közvetlen joggyakorlásra van lehetőség, ami azt jelenti, hogy a tagság egyénileg juttathatja kifejezésre érdekeit, közvetlenül ütköztetheti véleményét akár egymással (eltérő egyéni érdekek esetén), akár a vezetéssel.

- ugyanez nem valósulhat meg a bizalmi testületben, mivel az a demokratizmus gyakorlásának közvetett módja. Azaz a bizalmi tagok továbbítják és képviselik a tagság véleményét, érdekét.

Az utóbbi fórumban nehezíti a munkát az is, hogy a többi bizalmi csoport véleménye csak a testületi ülésen válik ismertté, így az érdekegyeztetésnél a bizalmi már nem tudja a csoport véleményét kikérni.

Ezért is lényeges, hogy többféle javaslatot, lehetőséget tartalmazó előterjesztés kerüljön — lehetőleg írásban — a testület elé, amely valamennyi változat előnyeit és hátrányait tárgyilagosan ismerteti.

Középpontban az alapszervi munka

Az alapszervezeti munka mindig is a figyelem középpontjában állt és áll. Ennek a munkának a meghatározó jellegét külön nem kell hangsúlyozni. Az alapszervezeti munka operatív irányítója a szakszervezeti bizottság — amely a szakszervezeti munkában jártas, szakszervezeti ismeretekkel rendelkező tagokból áll.

Kialakult gyakorlat, hogy az szb a szakszervezeti munkát felkészülésként kezeli, és a tagok (kultur-, gazdasági felelős stb.) az szb-k létszáma 3 és 15 között van az alapszervezet taglétszámától függően. Felmertül a kérdés, hogy a tagság létszámának körülbelül 10 százalékát kitevő szb hogyan tudja vállalni az alapszervezet valamennyi tagjának informálását, tájékoztatását. Különböző kezdeményezé-

sek, munkamódszerek már eddig is gyakorlattá váltak, mint például minden szb-tag meghatározott számú bizalmi részére ad tájékoztatást. A tagság többségének a megítélése mégis az, hogy késik, illetve nem minden taghoz jut el az információ.

A továbbfejlesztés egyik iránya lehet az alapszervezetben belüli munka nyilvánosságának megteremtése. Jogos igény a tagság részéről, hogy kapjon nagyobb és teljesebb nyilvánosságot az szb és a bizalmi testületek munkájáról. Válgon ismertebbé a tagság előtt, hogy mikor, milyen kérdésekkel foglalkozik a bizalmi testület és az szb. Mikor, miben döntött, illetve foglalt állást. Indokolt a meglevő információ csatornákon kívül újabb megoldások, módszerek keresése is.

Nyilvánosság és bizalom

Az információ első számú hordozói a testületi tagok, a bizalmi, akiknek a munkája természetesen nem lehet öncélú. Részt vesznek a tagok véleményének megismerésében, egyeztetésében és a kollektív érdekek figyelembevételével döntenek. E folyamatban nem lehet és nem szabad elkülönülnie a véleménykérdésnek, a döntésnek és a végrehajtásnak. Itt is meghatározó a különböző lehetőségek közötti döntés előkészítése.

Joggal vetődik fel tehát a tagság részéről: ha nem vonjuk őket be a döntéshozatalba, nem is várhatjuk el együttműködésüket a végrehajtásban.

Felvetődik továbbá az szb-k munkájánál az érdekegyeztetés és az érdekképviselet hatékonysága. Arról van szó, hogy

- miképpen szélesíthető az az információ, amely a még megalapozottabb döntésekhez szükséges;

- hogyan képes átfogni a bizalmi csoportok eltérő érdekét úgy, hogy az a bizalmi csoportok által is érezhető és elfogadott érdekközvetítés, esetleges rangsorolásán alapuljon. A döntéshozatalban a különböző foglalkozási rétegek érdekképviselete hogyan jelenik meg, illetve hogyan érvényesül.

Ezeket a kérdéseket konkrétan az alapszervezetekben kell a tagsággal együtt áttekinteni,

megvitatni és a szükséges javaslatokat megtenni.

Indokolt áttekinteni azt is, hogy az alapszervezet munkatervébe milyen témákat tervezzenek be. Sok szó esik a kötelező témákról, ami természetesen adódik a szakszervezeti munka jellegéből. Meg kell valósítani azonban, hogy olyan kérdéseket is napirendre tűzzön a szakszervezeti bizottság, amelyek az illető alapszervezetben belül a bizalmi csoportokat, a különböző rétegeket foglalkoztatják.

Amikor az alapszervezeti munka segítségéről szólnunk, akkor nem szabad figyelmen kívül hagyni azt az alapelvet, hogy az alapszervezetek önállóak, és ezt az önállóságot még fokozni szeretnénk. Ez nagy felelősség valamennyi választott tisztségviselő számára most is, amikor a saját munkánk áttekintését tűztük ki célul. Ezt azonban nem végezhetik csak a tisztségviselők, ehhez szinte valamennyi szakszervezeti tag véleményének ismerete szükséges. Elengedhetetlen ez a „hogyan tovább” együttes alakításához.

Együtt kell keresni a tartalom javításával a legmegfelelőbb formát. Célunk a nyitott szakszervezeti mozgalom, hogy a közösség javára minden használható gondolatot hasznossá tegyünk.

Kánya Gyula

Megyeri László 1940—1988

Egy töretlen életpályát szakított meg a gyógyíthatatlan betegség.

Hosszú szenvedés után, 48 éves korában elhunyt Megyeri László, a Postások Szakszervezete központi vezetésének titkára.

Megyeri elvtárs munkás indíttatását otthonról, a haladás és az új iránti fogékonyságát a híres pápai gimnázium falai közül hozta magával. Az érettségi után postaforgalmi gyakornokként ismerkedett meg a munkával, a szolgálattal. A postaforgalmi tanfolyam elvégzése után a Pápa 1-es és a Veszprém 1-es postahivataloknál dolgozott rendszeres helyettesként. Vezetői hamar felfigyeltek szorgalmára, ügyzetetere. Tanulni küldték. A felsőfokú postaforgalmi tanfolyamot kiváló eredménnyel végezte. A tanfolyam után a Soproni Postaigazgatóság irányító törzsébe került.

Szakmai munkája mellett mindig szükségét érezte, hogy cselekvő részese legyen az ifjúsági, majd később a szakszervezeti mozgalomnak. Az igazgatóság KISZ-titkáraként végzett eredményes társadalmi munkát. Segítőkézsége, embersége kisugárzott környezetére. 1967-ben az igazgatóság törzsi szb-titkárának választják.

Kiemelkedő szakmai és társadalmi munkája adott alapot ahhoz, hogy 1969-től függetlenített politikai munkatársként dolgozhasson az igazgatóság szakszervezeti tanácsánál. E munkakörben ismerkedett meg az igazgatósághoz tartozó 3 megye postásainak élet- és munkakörülményeivel, napi gondjaival. Két év politikai munka után visszakért az igazgatóság szakmai állományába.

A Postások Szakszervezetének X. kongresszusán, 1975-ben beválasztják a központi vezetésbe. Még ebben az esztendőben megválasztják a Soproni Postaigazgatóság területi szakszervezeti bizottságának függetlenített titkárává. Öt évig tevékenykedett e tisztségben a postás dolgozóért. Nem létezett számára kis vagy nagy ügy. Egy dolgot ismert, a postásokat, választóit szolgálni.

1980-tól a Postások Szakszervezete központi vezetésének titkára. 1986-ban elvégzi az MSZMP politikai főiskoláját.

30 évig szolgálta az ügyet, a postás dolgozókat, a posta ügyét. A szakszervezeti mozgalom elkötelezett harcosát vesztette el személyében. Munkássága, személyisége, derűs embersége fájó hiány a postások nagy családjának.

Megyeri László elvtársat június 1-jén a rákoskeresztúri temetőben mély részvétellel kísérte utolsó útjára családja, elvtársai, barátai és a tisztelők sokasága.

Határozottabb réteggépviselet

A bizalmi testületeknél a közvetett képviselet miatt felvetődik, hogy az egyes szakmai rétegek képviselete miképpen jelenik meg a testület munkájában. Az alapszabály lehető-

get ad arra, hogy külön rétegtagok működjenek az érdeklátásra és egyeztetésre. A rétegtagok ilyen fajta működésével a Postások Szakszervezete eddig nem élt, de igényként sem jelentkezett.

Érdemes tehát átgondolni, hogy az alapszervezetekben belül a különböző szakmai rétegek érdekképviseletére: *állandó, vagy ideiglenes, esetleg alkalmi szakmai tagozatokat működtessünk.*

Azt is el kell mondani, hogy a jelenlegi munkabizottságok működtetésével a vezetőtestület munkája javul, mert a vezetőirányító munkát segítik felmérésekkel, elemzésekkel, javaslatokkal. Mielre kell tenni, hogy munka- és rétegbizottságok továbbfejlesztésével, vagy szervezeti változtatással, azaz tagozatok létesítésével tudunk-e nagyobb teret biztosítani a szakmai célok képviseletének. Természetesen ebben is az alapszervezet tagságának a megítélése a döntő.

E SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

Tanácskoztak
a fiatalok

2. oldal

A bérfejlesztés elvei
és a testületi
tapasztalatok

3. oldal

A körzeti hivatali
rendszer

6. oldal

Postai
évfordulónaptár

7. oldal

NEMZETKÖZI HÍREK

A Szakszervezetek Országos Tanácsának vendégeként hazánkban tartózkodó kínai küldöttség tagja **Luo Shushen**, a Postás és Távközlési Dolgozók Szakszervezetének elnöke május 26-án délelőtt ellátogatott szakszervezetünk székházába. **Gricserné Heszky Enikő** főtitkár rövid tájékoztatást adott részére a magyar postások élet- és munkakörülményeiről, szakszervezetünk tevékenységéről. A mintegy 940 ezer taglétszámú kínai postás szakszervezet elnöke — Magyarországon

szerzett tapasztalatai alapján — kifejtette, hogy a nagy földrajzi távolság és a nagyságrendi eltérések ellenére sok azonos, vagy hasonló jellegű feladata van a két szakszervezetnek.

Javasolta a kapcsolatok elmélyítését, és kölcsönös tapasztalatcserék megvalósítását. Kérésének eleget téve ezúton tolmácsoljuk a kínai szaktársak üdvözlését és jókívánságait valamennyi magyar postás dolgozónak.

Krakk József

Május második felében szakszervezetünk vendégeként hazánkban tartózkodott a görög postás és távközlési dolgozók négyfős vezetősztű delegációja.

A küldöttséget **Minasz Tzagarakis**, a postászsakszervezet elnöke és **Jorgosz Orfanosz**, a távközlési dolgozók szakszervezetének elnöke vezette.

A görög kollégákkal 1980-ban erősödtek fel kapcsolataink, s azóta váltak rendszeres- sé, állandóvá. 1987-ben először voltak egymás országában szervezett úton görög és magyar tisztségviselők, míg az idén már megvalósul az üdülőcsoportok cseréje is. A további tervek között szerepel a kultur- és a sportkapcsolatok kiépítése is. A vezetősztű delegáció is-

merkedett a Magyar Postával és a szakszervezeti mozgalommal. Különösen elégedetten nyilatkoztak a magyar szakszervezet szervezettségéről és a szociális ellátás színvonaláról. Mint említették ők csak most kezdik kiépíteni szociális hálózataikat, és üdvözlésük is gyermekcipőben jár még.

Emellett székházunkban részt vettek aktívalálkozókn, amelyen ismertették hazájuk szakszervezeti mozgalmának helyzetét, a megosztottságukból eredő gondokat, s jövőbeni terveiket.

Tájékoztatójukat követően a megjelent szakszervezeti aktivisták változatos kérdéseire ki- merítő és őszinte válaszokat adtak.

Mezőfi László

A Szakszervezeti Szemle júniusi számából

A szakszervezetek elméleti és társadalompolitikai folyóiratának júniusi számában tovább folytatódik a vita a mozgalom megújításáról. Az olvasók megismerkedhetnek a többi között **Martos Istvánné**, **Györgypál Katalin**, **Fodoriné Birgés Katalin** hozzászólásával. Kecskeméti kerekasztal-beszélgetésünk is ezt a témát járja körül.

MEGDÖBBENVE szereztünk tudomást arról, hogy a VIII. kerületben leégett a Rákóczi téri vásárcsarnok, mely jelentős részt vállalt a főváros, és azon belül a Józsefváros ellátásában.

A Helyközi Távközlési Igazgatóság épületkarbantartó üzemének II. Rákóczi Ferenc szocialista brigádjára felhívással fordul a fővárosi, elsősorban a VIII. kerületi postaszervek szocialista brigádjaihoz, hogy a 92 éves, műemlék jellegű épület helyreállításának támogatására szervezzék egy-egy kommunista műszakot, és munkájuk ellenértékét a VIII. kerületi tanácsnak utalják át. Javasljuk, hogy az építőipari kapacitással rendelkező postaszervek társadalmi munkával is segítsék a mielőbbi helyreállítást.

Tanácskoztak a fiatalok

Az 1971-es ifjúsági törvény végrehajtásának részeként került sor az elmúlt fél évben az ifjúsági parlamentekre a Magyar Posta területén.

Az Állami Ifjúsági és Sporthivatal útmutatója alapján ké-

szült el az 1129/1987. MPK számú központi utasítás szakszervezetünk egyetértésével, mely a parlamentekre vonatkozó részletes szabályozást tartalmazta és iránymutatást adott a lebonyolításhoz.

Előkészítés, szervezés

A Magyar Posta Központjának utasítása keretjellel szabályozta a teendőket, tág teret hagyva a területi sajátosságok érvényesülésének. A dokumentumok ismeretében láttak hozzá a szakmai vezetők a parlamentek előkészítéséhez, melyhez szakszervezetünk ifjúsági tagozatai, a munkahelyi KISZ-alapszervezetek és a helyi pártszervek is segítséget adtak.

Tapasztalataink szerint a szakmai vezetők megfelelően gondoskodnak arról, hogy a beszámolót a parlament többi dokumentumával együtt, időben megkapják az érdekeltek. Az előkészítő munka során, különösen a körzeti hivataloknál volt érezhető, hogy a hivatalvezetők presztízs kérdést csináltak abból, hogy ünnepélyes külsőségek fogadják a résztvevőket, és hogy lehetőleg minden fiatal megjelenjen.

A parlamentek munkájába bekapcsolódtak a település KISZ-bizottságának képviselői, a helyi tanács és az szmt munk-

katársai, de természetesen jelen voltak a tszb képviselői és a helyi társadalmi és szakmai vezetők is.

Szólni kell arról a jelenségről is, hogy voltak olyan postaszervek, ahol a gondos előkészítő munka ellenére is alig volt meg a határozatképes létszám.

Öt helyen kellett a munkahelyi szintű parlamentet az eredetileg kitűzött időponthoz képest elhalasztani, ebből négyenél nem volt meg a létszám, egyenél a szakmai előterjesztő betegsége volt a halasztás oka.

Néhány számszerű adat: 25 821 fiatal képviselőben 11 494-en vettek részt a parlamenten, ebből 947-en küldöttként. Sajnos találkoztunk olyannal is, hogy a 86 küldöttből csak 40 vett részt a parlamenten. Összesen 1587 fiatal kapott szót a viták során, akik részben társaik megbízásából összesítve mondták el gondolataikat.

Munkahelyi tapasztalatok

Általában az igazgatósági szabályozás határozta meg a munkahelyi szintű parlamentek rendjét. A szakmai beszámoló szövegében hangzott el, többnyire igazgatóhelyettesek, osztályvezetők tartották, a hivatalvezető pedig kiegészítést fűzött hozzá, de voltak olyan parlamentek, ahol ez a szerep felcserélődött.

A fiatalok aktivitása eltérő volt. Találkoztunk olyan parlamenttel, ahol csak az elnöki asztalnál ülők kértek szót. Ott, ahol a fiatalok is szóltak, hozzászólásuk döntő többsége helyi jellegű, a mindennapi munká-

val volt kapcsolatos, ezért a parlament néhol termelési tanácskozás jellegű volt. A szakmai beszámolóhoz kapcsolódó felhívással alig lehetett találkozni. A középfokú postaszervek többségénél egylépcsős parlamenteket tartottak. A szakmai vezető volt a beszámoló előterjesztője. A fiatalok érdekében végzett munkáról adtak számot több helyen a szakszervezeti ifjúsági tagozatok vezetői. A hozzászólók többsége itt is munkahelyi kérdésekkel foglalkozott.

Vélemények közép szinten

A középsztintű parlamenteken a Magyar Posta Központja és a Postások Szakszervezete általában vezetői szinten képviseltette magát. A szakmai beszámolót a társadalmi szervek képviselői kiegészítették. A fiatalok hozzászólásaikban kritikusan, néhol pesszimista hangon szóltak az őket érintő kérdésekről. Elsősorban az életvitel és a lakáshoz jutás témakörében volt sok kritikai észrevétel. Voltak olyan parlamentek, ahol valóságos panasz fórum alakult ki, feledve a szót az eredményekről, sikerekről.

A felszólalók többsége felelősséggel szólt az őt és társait foglalkoztató kérdésekről, melyek két csoportba oszthatók:

— a fiatalok érzik, tapasztalják a társadalomban végbeműnő változásokat, de nem találják benne helyüket, feladataikat;

— nagyon sok olyan kérdés volt napirenden, ami évek óta „visszaköszön”.

Ezek egyik része nem, vagy nem csak postai probléma, mint például a lakáskérdés, vagy az alkotó értelmiség megbecsülése. A felvetések másik része postai jellegű, és sok esetben több figyelemmel és egy kis segítséggel már megoldást lehetett volna találni ezekre.

Földi Antal

KITÜNTETÉSEK

Az Országos Béketanács Elnöksége a békéért folytatott tevékenységében, a szolidaritás erősítésében és a szocializmus építésében végzett kiemelkedő munkája elismerésé- ként:

„Országos Béketanács Emlékplakett”

kitüntetésben részesült a Posta Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság Mikrohullámú Állomásának (Győr) **Petőfi Sándor szocialista brigádjá** és **Lichtenberger Tamás**, Helyközi Távközlési Igazgatóság Hálózatfenntartó Üzemének (Érd) dolgozója.

„Országos Béketanács Emlékplakett”

kitüntetésben részesült a Soproni Postaigazgatóság Szombathely 1 körzeti postahivatal **Dobó Katica szocialista brigádjá**.

A munkaügyi döntőbizottságok az egyéni érdekvédelemért

A dolgozók egyéni érdekvédelmének egyik legjelentősebb vállalati szintű intézménye a munkaügyi döntőbizottság. A Munka Törvénykönyvének eredményesebb végrehajtása, a szocialista törvényesség hatékonyabb érvényesítése végett a vállalat és a dolgozók közötti vitás kérdések első fokon történő eldöntésére jött létre a munkaügyi döntőbizottság.

Annak ellenére, hogy ismert intézmény, mégis kevés az az információ, amit valójában adunk róla, s amit kapnak azok a dolgozók, akik leginkább érdekeltek abban, hogy azon a munkahelyen, ahol dolgoznak, milyen a munkaügyi döntőbizottság összetétele, „ítélkezése”, és összességében mennyiben felel meg meg az igényeknek.

A munkaügyi döntőbizottságoknak mind társadalmi, mind politikai szerepe nagy. Ezen keresztül kapnak jogot a dolgozók a sérelmesnek tartott munkáltatói intézkedések elleni fellebbezésekre — a szocialista törvényesség keretén belül —, mely egyben hivatott arra is, hogy javítsa a munkaügyi intézkedések szakmai színvonalát is.

A Magyar Posta Kollektív Szerződése értelmében jelenleg 28 munkaügyi döntőbizottság működik országsszerte a postaszerveknél. Munkájukat a szakmai és a szakszervezeti szerveken kívül azok a dolgozók tudják igazán értékelni, akik valamilyen sérelmesnek tartott munkaügyi intézkedést vitattak, és megfelelő állásfoglalást, illetve jogorvoslatot kértek, illetve kaptak.

Tulajdonképpen az mdb-k munkahelyi szintű „kis bíróságok”, amelyek meghatározott törvényes feltételek között működnek, és a jogszabályok szigorú figyelembevételével mellett határoznak.

Az mdb-k összetétele — éppen a dolgozók részéről történt választás útján — igazodik az illető postaszerv fő tevékenységéhez, és igyekszik olyan szakmai színvonalat tartani munkája során, amely az elé kerülő ügyek szakmai megítélésében szavatolja a hozzáértést.

1987-ben a posta területén 498 esetben fordultak a dolgozók munkaügyi döntőbizottságokhoz. Ezek közül kiemelkedő volt az igazgatóságok és a Posta Járműtelep ügyforgalma. Az esetek többségében a dolgozók a sérelmesnek vélt fegyelmi és kártérítési határozatok miatt fordultak kérelemmel az mdb-

hez. Az ügyeknek több mint a felében a döntőbizottság a dolgozói kérelmet elutasította, igazolva ezzel a munkáltatói intézkedések helyességét.

Sajnálatos, hogy az ügyeknek csupán 11,5 százaléka fejeződik be a kérelem benyújtásától számított 8 napon belül. Az elintézési határidő túllépésének okáról a kérelmező az eljárás során időben értesül, de előfordul az is, hogy az mdb határozatában utal arra, hogy mi okozta az elintézési határidő túllépését. Feltehetően az eljárás menetének hiányos jegyzőkönyvezésére vezethető vissza, hogy a határozat indokolása esetenként nem kielégítő. Sok esetben kimarad a kérelem és a védekezés lényege, a bizonyítás eredménye, az összegszerű elmarasztalás során a kiszámításnál figyelembe vett adatok és az alkalmazott jogszabályok.

Mindezek a hiányosságok a határozat meggyőzőerejét gyengítik, és a képviseleti munkát is bizonyos vonatkozásban megnehezítik. Összességében mégis elmondhatjuk, hogy az elmúlt évekhez viszonyítva az mdb-határozatok színvonala, mind formai, mind tartalmi szempontból javult.

A posta területén a szakszervezeti bizottságok általában a jogsegély-szolgálati beszámlálással egyidejűleg kérnek tájékoztatást a munkaügyi döntőbizottságok elnökeitől éves munkájukról. Ennek során mód nyílik arra, hogy ismertté váljanak az eredmények, és segítséget kapjanak az év során felmerült problémák megoldásához, mint például az állandó helyiség kérdése a tárgyalások lebonyolításához, jegyzőkönyvvezető megléte, jogszabályokkal való ellátás stb.

Annak ellenére, hogy az mdb-k tisztségviselői munkájukat társadalmi munkaként végzik minden ellenszolgáltatás nélkül, mégis, esetenként — az elmúlt évben is — lehetőség nyílt erkölcsi és anyagi elismerésükre.

A munkaügyi döntőbizottságok jó működése döntő tényezője a törvényesség postaszervei belüli érvényesülésének, ezért támogatásuk úgy a szakma, mint a szakszervezeti szerveknek fontos feladata. Törekedni kell arra, hogy a munkaügyi döntőbizottságok munkáját ismerjék, és a munkaügyi viták tapasztalatait ki-ki a saját munkájában hasznosítsa.

Dr. Mozsolits Beáta

Az üdültetési szabályzat módosítása

Az alapszervezetek önállóságának növelése, valamint a szakszervezeti kedvezményes üdültetés szerkezetében történt változások, és a beutalójegyek felhasználásának tapasztalatai szükségessé tették az 1984-től érvényben levő üdülési szabályzat központi előírásainak módosítását.

A SZOT elnöksége által jóváhagyott új üdülési szabályzat a Szakszervezeti Értesítő 1988. áprilisi számában jelent meg, és június 1-jével lépett hatályba. A kedvezményes szakszervezeti beutalóhoz a SZOT Üdülési és Szanatóriumi Főigazgatósága irányelveket dolgozott ki.

Az új üdülési szabályzat azonban csak keretszabályozás, amely minimálisra csökkentette a központi előírásokat azzal a céllal, hogy bővítsé az iparági, ágazati szakszervezetek, valamint a beutalást végző alapszervezetek hatáskörét, de ugyanakkor növekedjen a felelősségük is az elosztásban és a kiválasztásban. Ebből következően a szakmai szakszervezetek központilag szabályozhatják a kiválasztás elveit, az igénybevevők körét, valamint a kedvezmény mértékét, de dönthetnek arról is, hogy alkalmazják-e a keretszabályozást, vagy esetleg tovább korlátozzák az igénybevételt. Lehet olyan megoldást is alkalmazni, hogy a SZOT keretszabályzata alapján a szakszervezeti bizottságok készítsék el a kedvezményes SZOT, illetve a vállalati üdültetés beutalási rendjét.

A SZOT-szabályzat május elején látott napvilágot, de a változások főbb elveit ismerve a tisztségviselők körében megvitatottuk a két lehetőséget. Különösen széles körű véleménycserét folytattunk az ez év áprilisában Hajdúszoboszlón megtartott üdülőfelelősi továbbképzés keretében. Egyöntetű volt a vélemény, hogy az ágazati sajátosságoknak megfelelően, központilag készüljön el az új üdülési szabályzat a Postások Szakszervezetének a területére, vagyis ne bízzuk azt az alapszervezetekre. Ennek elsődleges oka, hogy az ország minden területéről beutalt postások egységes elvek alapján vegyenek részt az üdültetésben. Természetesen mindemellett a szabályzat legyen rugalmas, és a beutaltak kiválasztásánál, a kedvezmények odaítélésénél az alapszervezetek vezetőtestületeinek legyen tág lehetősége, s egyben növekedjen felelősségük is.

Jelentős könnyítések

A leglényegesebb változások a korábbi szabályozáshoz képest a következők:

- beutalások gyakoriságát központilag nem korlátozzák egy üdülési formánál sem. Ennek értelmében megszűnik az időszakokra való előírás. (Például évente egyszer, fődényben kétévenként, külföldön háromévenként lehetett korábban üdülni.)

- A beutalhatók körét, a kedvezmény mértékét az ágazati szakszervezetek, illetőleg alapszervezetek hatáskörébe utalják. (Kedvezményes, kiegészítő szelvény, illetve forgalmi ár.)

- Az alapszervezetek a beutalójegyen feltüntetett személyek számának mértékéig utalhatnak be, de ha ennél kevesebben üdülnék, az esetben is a beutalójegyen feltüntetett teljes térítési díjat kell megfizetni.

- A csoportos gyermeküdültetésnél a felső korhatárt 14 év helyett 13 évben állapították meg. (Ennek az az oka, hogy a

VIII. osztályt végzett fiatalok életkoruk miatt már nehezebben tudtak beilleszkedni a gyermeküdülők rendjébe.

Változások a postásüdültetésben

A SZOT üdültetési szabályzat alapján módosítani kellett a postai üdültetés szabályait is. Ezzel az volt a célunk, hogy a SZOT- és a postás vállalati üdültetés egységes elvek és gyakorlat alapján történjen. Szakszervezetünk elnöksége május végén tárgyalta az előterjesztést, és úgy határozott, hogy központilag készüljön el az üdültetési szabályzat, amely egységesen terjedjen ki valamennyi alapszervezetünkre.

Az új üdültetési szabályzat — amely 1988. július 1-jétől lép hatályba — leglényegesebb pontjait az alábbiakban ismertetjük.

A Postások Szakszervezete üdültetési szabályzatának hatálya kiterjed valamennyi SZOT-üdülőbe szülő beutalásra, a postásüdülőbe központilag szervezett üdültetésre, a postaszervek által szervezett üzemi üdültetésre, más intézmények, vállalatok fenntartásában működő, és a szakszervezet, vagy a postaszervek által lekötött bérleményekben történő üdültetésre, a külföldi SZOT- és postás-csereüdültetésre, amennyiben az itt folyó üdültetés kedvezményes.

Kedvezményes és önköltséges

Kedvezményesnek kell tekinteni a teljes ellátást nyújtó üdülőkben (bérleményekben) folyó üdültetést, ahol legalább napi háromszori étkeztetés van, és az üdülésben részt vevők a ténylegesen felmerülő költséghez csak részben járulnak hozzá.

Leszögezte az elnökség, hogy a SZOT- és a vállalati üdülőkben (bérleményekben) a kedvezményes üdülésben való részvétel a szakszervezeti tagságon alapuló lehetőség. A személyre szóló beutalás joga az alapszervek szakszervezeti bizottságait, illetve ahol úgy döntenek bizalmatitesszüleiteit illeti meg, a bizalmi előzetes javaslat és egyetértése mellett.

Nagy megfontolást igényelt annak az eldöntése, hogy kiket lehet kedvezményesen, illetve házastársi kiegészítővel, vagy teljes forgalmi áron beutalni. *Kedvezményes beutalásban saját jogon azok részesíthetők, akik a szakszervezetnek legalább egy éve tagjai,* továbbá azok a tagfenntartók, akik gyeden, gyesen, illetve akik szociális, illetve családi okok miatt engedélyezett fizetés nélküli szabadságon vannak.

A szülővel együtt kedvezményes felnőtt térítési díj megfizetése mellett üdülni lehet a jövedelemmel nem rendelkező, 20 év feletti gyermekek. Például felsőfokú oktatási intézmény hallgatói, eltartottak stb., ilyen esetben a gyermekjegy és a felnőtt térítési díj különbözetét az üdülőben kell megfizetni.

A kedvezményre jogosult szakszervezeti taggal együtt — a beutalójegyhez csatolt kiegészítő szelvény — azok a családtagok üdülnihetnek, akik jövedelemmel nem rendelkeznek, akiknek még nincs egyéves szakszervezeti tagsági viszonyuk, azok a nyugdíjasok, akik nem szakszervezeti tagok, a fegyveres testületek állományába tartozók, olyan ipari, vagy

mezőgazdasági szövetkezet tagjai, akiknek a munkahelyén nem működik szakszervezet, valamint a munkanélkülivé vált szakszervezeti tagok.

A fenti feltételekkel nem rendelkezők az üdülőkben érvényes mindenkori forgalmi árak (önköltség + adó) megfizetése mellett vehetnek részt az üdültetésben. Például olyanok, akiknek lehetőségük van rá, de nem szakszervezeti tagok, valamint kisiparosok, magánvállalkozók, gmk-főfoglalkozásúak stb. Ilyen esetekben a jövőben új eljárást kell követnie az alapszervezetnek. A kedvezményes beutalójegy felváltását a szakszervezet központjától már nem kell kérni, azt helyben az üdülővezetők intézik. A beutalójegy-re viszont az alapszervezet tisztségviselőjének a következő szöveget kell rávezetnie: „A kedvezményes térítés és az üdülőben érvényes mindenkori forgalmi ár különbözetét az igénybevevő az üdülőben fizeti be.” Ezt a nyilatkozatot az érdekelt beutalttal alá kell írni, és a beutalójegy térítési díját az alapszervezetnek be kell szednie. Az érdekeltet tájékoztatni kell a további költségekről is.

Tekintettel arra, hogy az ez évi forgalmi irányár üdülőnként változik, arról az alapszervezet a Szakszervezeti Értesítő 1988. évi 4. számában megjelent tájékoztatóból szerezhet tudomást (13. sz. melléklet).

A beutalójegyet kiadó alapszervek figyelmét felhívjuk arra, hogy az üdülőkben nagyon szigorúan veszik a beutalójegyek névre szóló kitöltését és a hivatalos igazolást (aláírás, bélyegző). Ezek hiányában a jóváhagyást és az igazolást a beutaltnak pótlólagosan kell megkérnie az alapszervtől. Ha ez nem sikerül, akkor a beutaltnak a forgalmi árkülönbözetet be kell fizetnie.

Egyéb változások

A beutalások gyakoriságát az elnökség a következők szerint határozta meg. *A nyári fődényben (június 1-jétől augusztus 31-ig) évente legfeljebb egyszer* üdülni ugyanazon személy.

Elő- és utóidényben évente lehet többször is kedvezményesen üdülni. Ez lehetőséget ad az alapszervezetnek arra is, hogy mások által nem igényelt, vagy indokolt esetben váratlanul visszaadott beutalóval olyan személy is elmehessen, aki már a tárgyévben üdült.

Külföldi kedvezményes beutalásban legfeljebb évente egyszer lehet üdülni.

Mint már előzetesen jeleztük, megváltozott a csoportos gyermeküdültetésnél a korhatár, amely 14 évről 13 évre módosult. Megjegyezzük, hogy ez az idei évben a már kiadott jegyeknél nem fog különösebb gondot jelenteni, de a jövő évtől kérjük, hogy a beutalójegyek odaítélését a változás figyelembevételével végezzék az alapszervek.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a *családosi üdültetésnél az egyik házastárs helyett más szakszervezeti tag, nagyszülő, vagy gyermek is beutalható* a teljes térítési díj megfizetése mellett.

Elnökségünk úgy határozott, hogy az új üdültetési szabályzatot egységes szerkezetben júliusban meg kell jelenteni. Ez már részleteiben fogja tartalmazni az elvi és gyakorlati kérdéseket, és minden tájékoztatást megad az alapszervezetek részére.

Németh Istvánné

A bérfejlesztés elvei és a testületi tapasztalatok

Lapunk áprilisi számában részletes tájékoztatást adtunk az 1988. évi bérfejlesztés középfokú postaszervek közötti felosztásának elveiről és mértékeiről. Azóta, április—május folyamán a dolgozók — egy postaszerv kivételével — valamennyi postaszervnél bizalmi testületi ülésen, vagy összevont taggyűlésen megvitatták és egyetértettek a bérfejlesztés felosztásával.

A vitákon — amennyiben lehetőség volt rá — szakszervezeti központunk képviselői is részt vettek. A bérfejlesztés végrehajtásának tapasztalatait a testületi előterjesztések és a vitákon elhangzottak alapján összegeztük, s erről a következőkben szeretnénk olvasóinkat tájékoztatni.

Reális a lehetőség?

A Magyar Posta 1988. évi központi bérpolitikájára — hasonlóan az elmúlt évhez, de ez évben még fokozottabban — a teljesítményarányos bérkiáramlás jellemző. Az éves bérfejlesztésnek több mint 80 százalékát a postaszervek feltételhez kötötten kapták meg. Elsőként azt néztük meg, hogy hogyan éltek a postaszervek a relatív bérfejlesztési lehetőségekkel. A *forgalmi* relatív mutató teljesítése esetén 8 középfokú postaszerv érhet el 1-1 százalékos bérfejlesztést. 7 postaszerv — hangsúlyozva, hogy az idén már komoly megterheléssel — tudta felvállalni a teljes bérfejlesztési lehetőséget. Egy postaszerv úgy ítélte meg, hogy biztonsággal csak a felét vállalhatja, a másik felére pedig a teljesítmény fokozásával arányos mozgóbért ad.

A tapasztalatok visszaigazolták szakszervezetünk elnökségének határozatában megfogalmazottak szükségességét, amely szerint az 1989. évi relatív mutató, illetve szabályozás kialakítását egy komplex vizsgálatnak kell megelőznie.

A *távközlés fejlesztéséhez* kapcsolt relatív bérfejlesztési lehetőséggel 13 középfokú postaszerv számoltak. Közülük ketten a mintegy 0,5—0,5 százalékos lehetőséget nem vállaltak, nem látják biztosítottnak a feltétel teljesítését. A terven felül bekapcsolt távbeszélő-állomásokkal és a távközlési létszám növelésével elnyerhető többletbérfejlesztéssel pedig három postaszerv nem számolt.

Az *ipari és építőipari*, valamint a *szállítási tevékenység* relatív mutatói alapján további három postaszerv nyerhet el — kettő közülük átlagon felüli — bérfejlesztést. A postaszervek a belső követelményrendszer

(üzemi normára épített teljesítménybér-forma, egyösszegű munka- és bérutalványozás) erősítésével, feszítésével, a kitűzött feltétel teljesítését megkísérlik.

A *nyereségkitermeléshez* kapcsolt relatív bérfejlesztés valamennyi középfokú postaszervre kiterjed. A 22 postaszerv közül 16 ítélte elérhetőnek a kitűzött fejlesztési lehetőséget, 3 postaszerv mintegy a felét tartotta megnyerhetőnek, 3 pedig meg sem kísérelte a „felvállalást”. Az utóbbi 6 postaszerv közül 4 igazgatóság. Felvetődik, hogy a mutató alapján képező *belső közgazdasági szabályozó reális követelményt közvetít-e* ezen postaszervek felé.

Összegezve megállapítható, hogy a relatív szabályozás teljes bérfejlesztési lehetőségének elérését a postaszervek kétharmada tűzte célul, egyharmada csak részbeni teljesítésre lát lehetőséget.

Alapbér, mozgóbér

A teljesítménnyel le nem fedett kiáramlatott bérfejlesztés a postaszervek számára komoly szankcióval jár. Magától értetődő, hogy a bérfejlesztés csoportos, egyéni felosztásánál is alapvető szempont, hogy a kifizetett bér mögött teljesítmény legyen. A bér és a teljesítmény közötti ilyen jellegű kapcsolatot a különböző premizálási rendszerrel ki lehet alakítani. A postaszervek éltek is ezzel a lehetőséggel. Így pl.:

- azok a postaszervek, amelyek három relatív mutató alapján nyerhetnek el bérfejlesztést, bérfejlesztésüknek mindössze 16—55 százalékát alapbéresítik;

- azok, amelyek csak két mutatóhoz kötötten kapnak bérfejlesztési lehetőséget, bérfejlesztésüknek már 39—98 százalékát alapbéresítik;

- azok a postaszervek, amelyeknél csak egy mutatóhoz kapcsolódik bérfejlesztés, a bérfejlesztést teljes egészében alapbéresítik.

A három-, illetve kétmutatós postaszervek alapbéresítési arányának szóródását három tényező befolyásolta:

- mekkora a bázisbértőmegben meglévő prémiumos mozgóbér-lehetőség;

- volt-e a bázisbértőmegben tartalék;

- milyen a postaszerv bérpolitikája, annak forrásigénye.

A Magyar Posta a bérfejlesztést január 1-jével hajtotta végre, a postaszervek viszont e téren is teljes mozgásszabadságot

kaptak. Saját maguk határozták meg az alapbérfejlesztés időpontját is. A 22 postaszerv közül az alapbérintézkedés hatálya:

- 8 postaszervnél január 1. (ezek közül csak egy igazgatóság),

- április 1. 13 postaszervnél és

- július 1. egy igazgatóságnál.

A bérpolitika érvényesülése

A postai bérpolitikai irányelvek a népgazdasági irányelvekre és a Magyar Posta VII. öt éves bér- és jövedelempolitikai irányelveire épült, figyelembe véve a korlátozott bérfejlesztési lehetőséget.

A bérfejlesztések végrehajtásai visszatükrözik a központi bérpolitikai elveket, így:

- erősödött az ösztönzés, a belső érdekeltség; 9 postaszerv a dolgozói érdekeltség felosztását ugyanazon a testületi ülésen tárgyalta, mint a bérfejlesztést, s a két forrás felhasználása között egyértelmű a kapcsolat;

- az alsó bérhatárt valamennyi postaszerv biztosította a dolgozók számára;

- az értelmiség anyagi elismerésének fokozására 12 postaszerv központilag 200—500 forint közötti átlagon felüli béremelést adott, 2 postaszerv a bérpolitikában a végrehajtásra bízta a kiemelés, s volt olyan, amely külön célfeladatokhoz kötötten kívánja az anyagi elismerést emelni.

A viták hangulata

A testületi ülésekre készített bérfejlesztési előterjesztés többsége több bérfelosztási változatot tartalmazott. A vitákon részt vevők felelősséggel és határozottan foglaltak állást, képviselve csoportjuk érdekeit. Nem egy esetben új, kompromisszumos megoldást alakítottak ki és fogadtak el.

Sok helyen észrevehető volt a bérbruttósítás hatásának bizonytalansága, amely miatt az amúgy is kis bérfejlesztést csökkentették. Ezért a testületek határozatba foglalták, hogy összesen, az éves várható adatok alapján újra át kell tekinteni az éves bérfelhasználást.

Valamennyi testületi ülésen észrevételezték a dolgozók a postások bérelmaradását, reálgereketük fokozatos romlását.

Tóth Pálné

Hírlap minden mennyiségben

Az országos hírlap- és folyóirat-kiállítás az idén Szekszárdon, a Babits Mihály Művelődési Központban rendezte meg a HPI és a szekszárdi postahivatalt. A megnyitót *Tamás István* né, az MSZMP Tolna Megyei Bizottságának titkára mondta.

Méltatta a sajtó jelentőségét társadalmi életünkben, majd azt hangsúlyozta, hogy a sajtóterjesztés az elmúlt években óriási fejlődött, az újságok iránti igény rohamosan megnőtt. Harmincnyolc évvel ezelőtt 230-féle lap, időszaki kiadvány

látott napvilágot hazánkban, 470 millió példányban. Mára ez a mennyiség megháromszorozódott.

Tolna megyében is nagy volt a fejlődés: az 1960-as 14 630 000-ről 1987-re 29 és fél millióra emelkedett a terjesztett lapok száma. A mennyiséggel együtt nőtt a lapféleségek köre is, így Tolna megye lakói ma már 395-féle hazai sajtótermékből válogathatnak.

A megnyitót után *Kövesdi Ferenc* né, a HPI vezetője a kiállítás megtekintésére hívta meg a

résztvevőket, akik a több mint kétezer folyóiratot, újságot, s a külön erre a célra kiállított bélyegeket nézhették meg. Aki nek kedve volt, az a földszinten igénybe vehette a szabásminta-szolgálatot is.

Az esemény díszvendége volt a népszerű íróházaspár: *Fehér Klára* és *Nemes László*, akik könyveiket dedikálták. Fehér Klára az Oxi géniát, Nemes László pedig a Mélyhűtött szerelem című fantasztikus művét.

(helyi)

120 éves a magyar mozgóposta

„A tetteges elindulástól a tetteges visszaérkezésig”

Az éjszaka egészen más. Más, különösen azoknak, akik nem alvással töltik, hanem dolgoznak. Magyarországon, esténként több tízezer ember indul útnak, hogy éjszakai munkahe-lyére érjen, pincérek, zenészek, munkások, és persze postások. Ez utóbbiak dolgoznak többek között az elosztókban, a napi-lap-feldolgozóban és a mozgó-postán. Ezek a gondolatok jár-nak fejében, miközben a Keleti pályaudvarra tartok, hogy a Szekszárdra menő mozgópostá-sokról írjak riportot, abból az alkalomból, hogy 150 éve, 1838-ban indult meg London és Birmingham között az első an-gol és 1868-ban a magyar moz-góposta. Emlékezem ide-ze-m Csombók László szavait, aki a Mozgóposta, csomagfel-dolgozó és vámközvetítő üzem évfordulós ünnepségén el-mondta, hogy 1854-ben az oszt-rákok már alkalmazták a moz-gópostát, de a magyarok csak 1868-ban, a Földművelésipari és Kereskedelmi Minisztérium utasítására.

A Keleti pályaudvar kihalt. Még csak 11 óra van. Leülök egy népviseletbe öltözött öreg paraszasszony mellé, s előve-szem jegyzeteimet, hogy ne tel-jesen tájékozatlanul kérdezős-ködjek a mozgópostáktól. Kez-embe kerül a MCSV üzemvezető-jének ajándéka, egy korabeli dokumentum fénymásolata, raj-ta a dátum: Pest, 1868. január 27. „Tiszti utasítás a mozgópos-ta-hivatali főnök részére”. Eb-ből idéznék:

„1. § Mozgó postahivatali főnökség felállítása Pesten. Az egyelőre a pest—bécsi vo-nalon közlekedő, a folyó év II. hó 15-től kezdve a magyar kir. kereskedelmi minisztéri-um igazgatása alá tartozó mozgóposta-hivatalok részé-re Pesten mozgópostahivata-li főnökség állíttatik föl.

2. § Ennek nevezete a mű-ködésének megkezdése. Ezen közeg „magyar királyi moz-gó postahivatali főnökség”

Gordos Rudolf összeállítja a zárlatokat

nevezetét nyer, a működését folyó év február hó 15-én kezdi meg . . .

6. § Főnök, beosztott tiszt-viselők, kalauzok. A vasúti menetek kíséretéhez kíván-tó postakalauzokat, a helyi postahivatal rendeli ki. Ezen postakalauzok szolgáltatái-kat a részükre 1859-ben ki-adott utasítás szerint látják el.

7. § Különösen megjegyez-tetik, hogy a mozgó postahi-vatalok szolgáltatásának ellá-tására mindenkor két tiszt-viselő rendelendő ki, s hogy ezeknek járatrendje akkép osztandó be, miszerint Bécs-be 24 óráig pihenvén, a for-dító vonatot kísérjék vissza, s új menet kíséretéhez csak helyben töltött 48 órai pihe-nés után rendelendők ki. Magától értetlik, hogy ezen menetrend megváltoztatha-tó, ha azt a szolgálat követeli, vagy pedig a tiszti lét-szám nem teljes.

8. § A tisztviselők órapén-zei és úti számadásai. A mozgó postahivataloknál alkalmazott tisztviselők ré-

szére, az itt töltött szolgálati idő tartama alatt tiszti pótdíj, és pedig a mozgó posta-hivatal főnöke részére 1-1 órai szolgálat után 14 kraj-cár, a többi kezelőtisztek ré-szére 9 krajcár engedélyezte-tik. Ezen pótdíj a vasútvonat tetteges elindulásának órá-jától ugyan azon vonatra az állomáshelyére történt tetteges visszaérkezésének órájáig számítandó fel.”

Ahogy végére érek a doku-mentum olvasásának, látom, hogy a paraszt néni is bele-be-lepslant a szövegbe.

— Mit olvas lelkem?

— Egy 1868-as, mozgópostá-ról szóló iratot.

— Mozgópostáról? — csillan fel a szeme. — Az én uram is mozgós volt, még az ántivilág-ban. Akkoriban még Marosvá-sárhelyre is jártak vonatjaink, a férjem akkor szobalányt is tart-hatott a fizetéséből, a végállo-másra érve pedig a vágányok között pincér várta konyakkal és pálinkával. Most is olyan jól keresnek, mint akkor?

— A tengelyen dolgozók át-lagos havi jövedelme 11-12 ezer forint bruttó — felelem, emlé-kezve Csombók László ismerte-tőjére — ez a postai átlaghoz

Oszvart György szétosztja a leveleket

képezt majdnem megfelelő, de nemcsak a dolgozók, hanem a vezetők is kevésnek tartják ezt a pénzt. A mozgósok keresete három részből tevődik össze, az alaphérből, a műszakpótlékból, és a mozgópostai útipénzből.

Látom a néni arcán, nem na-gyon érti ezeket a kifejezéseket, de azért magyarázok tovább. Ma a jövedelemnek 15-18 szá-zaléka útipénz.

— A mi időnkben — vág szá-vamba a néni — a jövedelem 50 százaléka volt az alaphér, 50 százaléka az útipénz, ahogy az uram mesélte. Most is olyan ne-héz körülmények között dolgoz-nak mint régen?

— A mozgópostások munka-ideje eltér más postások mun-karendjétől — mondom fel a jól megtanult leckét —, este 8-9 órakor megkezdik a munkát, fél egy-egykor elindul velük a vo-nat, reggel 5-6-ra odaérnek a végállomásra, ott pihennek a szálláson, délután 5-6-tól be-szállnak a vonatra, és este 10-11 körül érkeznek visz-sza Budapestre.

— No, édes lelkem — vere-geti meg a vállamat a néni —, nem sokat változott a világ, a mozgósoknak most is 27-28 óra szolgálatot kell letöltenie egy-ben.

— Hát ebben nem sokat vá-ltozott — mondom búcsúzóul —, vannak dolgok, amiket nem le-het gépesíteni.

— Isten áldja, lelkem — int az öregasszony, és pedig a ki-halt pályaudvaron, a Szek-szárdra menő mozgópostakocsi-t keresem. A távolban a vonat mellett fel is tűnik a jól ismert zöldre festett, postás Barkas. Bent a mozgóposta irodaszaka-szában, Farkas Sándor menet-vezető és társai fogadnak barát-ságosan. Tizenkettő múlt, a ko-csi fénycsövei nappali világos-ságot árasztanak, mellettem

Gordos Rudolf raktárkezelő csomagokat rakosgat, Varga Sándor utalványokat rendez, hátul pedig Oszvart György le-veleket oszt a rekeszekbe. Var-ga Sándor néha nagyokat só-hajt:

— Nagyon unom már, túl régóta csinálom. Hamarosan abbahagyom, öreg vagyok én már ehhez a csavargó élethez. Negyvenhárom éves múltam, még két évig hajtok, aztán befe-jezem. Elfáradtam. Mikor annyi idős voltam, mint a Rudi — mut-at 25 éves munkatársára — még szívesen csináltam, de hát tengelyen tölteni ennyi évet, nem is tudja milyen fárasztó. Abból a postaforgalmi osztály-ból amelyikben végeztem, ma már csak én mozgózok. Kilenc-tízezret keresek tisztán, nincsen családom, így könnyebb.

Szinte alig vesszük észre, „tettegesen” elindul a vonat, majd nagyot rándít rajtuk, az-tán a kerekek kattogását kell túlkiabálnunk.

— Most nem nagy a hajtás — fordul felém Gordos Rudolf, miközben a nemzetiszínű csi-kos zsákokba rakja a leveleket — 82 óta dolgozom a postánál, nekem sincs családom, én is független vagyok.

A harmadik független ember, a 29 éves, kisportolt Oszvart György, hihetetlen gyorsan, gyakorlatlan szortírozza a leve-leket. Jobban bírja az éjszaká-zást, mint a menetvezetőt.

— 81 augusztusa óta vagyok a postán — mondja —, igazából ezt a munkát soha nem lehet megszokni, mi fordított életet élünk. Éjjel egy és két óra kö-zött a legnehezebb. Csak addig kell kibírnunk, míg fel nem jön a Nap, aztán már könnyű. Egyébként sokan, akik megpróbálkoztak a mozgózással, el-mennek, mert nem bírják az ál-landó éjszakázást.

Közben az állomásokon Gor-dos Rudolf leadja a már elkészí-tett zsákokat. Sárbogárdon egy órát állunk. Majd leragad a sze-mem az álomosságtól, de nem-csak én vagyok így ezzel. Sár-bogárdot elhagyva a fiúk befe-jezik a munkát, aludni készül-nek.

— Jaj, de álmos vagyok — ásít nagyot a menetvezető — van még egy kis időnk Szek-szárdig. Aludjunk!

Gordos Rudolf és Oszvart György az asztalon vetnek ma-guknak ágynak, derékaljuk, taka-rójuk, párnájuk zsák, nekem is azzal ágynak. Szekszárdon dörömbölni ébredünk, kinyit-juk az ajtót, leadjuk a zsákokat.

Farkas Sándor elkészíti a rovatlapokat

Nem vár pincér bennünket ko-nyakkal. Hajnali öt óra múlt né-hány perccel. A négy mozgós befejezi a rakodást, visszafek-szenek zsákaikra, még 9-10-ig alszanak. Aztán megke-resik szállásukat, este pedig in-dulnak vissza Pestre, éjjel felé már otthon is lesznek.

Én kiszállok a vagonból, Szekszárd egyik újságospavi-lonjánál megveszem a Tolna megyei Népiújságot, amelyben egy teljes oldalt a postásoknak szenteltek. A mozgósok nincse-nek benne.

Udvarhelyi András

A brigád negyedszázada

Egyedül nem megy

A kaposvári főközpontban 25 éve alakult meg a Puskás Tiva-dar nevű viselő szocialista bri-gád. Szűcs László brigádvezető egyike azon hat brigádtagnak, aki alapító volt.

— A brigádmozgalmat kezdé-tén — mondja a brigádvezető — bekapcsolódtunk egy szervezett ténykedésbe, amiről még akkor magunk sem tudtunk sokat. Ödökdöztünk az újtól, annak elle-nére, hogy fiatalok voltunk, de magával ragadott bennünket a hég, a hatvanas évek friss lendü-le. Most így utólag visszaemlé-kezve brigádéletünk kezdetére, hadd mondjam meg, talán mu-risnak hat, de mi hátulról men-tünk előre! Mármost ami a bri-gádmozgalmat hármas jelszavát illeti. Első ténykedésként meg-alakulásunk után szerveztünk egy kirándulást. Ki a feleségét, ki a menyasszonyát is magával hozta, ők pedig olyan jó terülj asztalkát csináltak finom pör-kölből, hogy a napi közös élme-nyek, a jó étel után, könnyű volt a közösséget összekovácsolni . . .

A felszabadulási évforduló kapcsán, a kapott kitüntetéseknek köszönhetően, brigádunk most országos reflektorfénybe került. Öszintétlen lennék, ha azt állít-nám, hogy az eddig megtett út brigádunk életében mindig sima lett volna. A huszonöt év tanítá-sa: egyedül nem megy . . .

— Hogy ez mennyire így van! — kapcsolódik a beszélgetésbe, Ripli János, aki szintén huszon-öt éve tagja a brigádnak. Egy példát említi. — Városunk egyik szép színelőzője, és amennyire szép, reméljük annyira jó is lesz, az új távbeszélőközpont. A há-rom központtípus: az ARM, az ARK és az ARF mechanikai és

funkcióvizsgálatát kilenc mű-szerészársammal közösen vé-geztük. Az első kettőnél a sífo-ki, az utóbbinál pedig a boglár-lellei kollégák segítségét kértük.

A sok kéz áldásos munkáját di-cséri a huszonöt éve brigádtag, Kővári Pál is. Az elmúlt évben fejeződött be új családi házának az építése. A brigád tagjai egy héten át dolgoztak az új otthon megteremtésén.

Vida Sándor karbantartó mű-szerész, a Somogy megyei Táv-közlési Üzem szb-titkára. Meg-választásáig, 1985-ig brigádtag, sőt öt éven át a brigád vezetője is volt. Ő meséli:

— Sokoldalú ez a brigád. Most, az új központ startra készí-tésében is bebizonyította, hogy az eltelt negyedszázad a brigád életében nagyszerű iskola volt. Mindig tanultak, tanulnak, ké-pezik magukat, hogy taníthassa-nak. Egy példa a sok közül. A BHG kifejlesztett egy új elekt-ronikus kapcsolóasztalt. Ezeket az inter-kezelőasztalokat, műkö-dési elvük tanulmányozása és tö-kéletes megismerése után Czompó József vette át. Ő oktat-ta tovább azokat a személyeket, akik ezekre a munkahelyekre beülnek kezelni.

Mosolygós szemű, markáns arcú fiatalember, Csécs László műszerész. Szőke bajusza alól gördülékenyen, szépen formált mondatait szinte szó szerint ír-hatnám.

— Ami engem a brigádélet-ben legjobban megfogott, vagy ha úgy tetszik, rabul ejtett: az együttes tartozás. Nagymeg-tiszteltetés volt számomra, és ha most ez egy kicsit patetikusan is hangzik, vállalom: öröm volt számomra, amikor a Puskás bri-

gád tagjainak soraiba vett. A he-lyi szakszervezetben vezetőségi tag vagyok, és sportfelelősként is dolgozom. Céлом az, hogy a körünkben elfelejtett kispályás labdarúgás hagyományát fel-újítsam. Hajdanán a zalaeger-szegi és a nagykanizsai műszer-ekkel vívtuk ezt a tornát. Örü-lük, hogy brigádunk tagja egy országosan is ismert sportem-ber: Balaskó László. 1964—65-ben a motocross orszá-gos bajnoka volt.

— Hát igen, a motorozás! — emlékszik vissza Németh Géza az ötvenes évekből postás mű-szerész-vonalfelvigyázó életre. Bizony, mi annyit motoroztunk, hogy már csak ezért is járna va-lami elismerés.

— Egyébként neked szép számmal van érmed, igaz nem a motorozásért kaptad — szól köz-be Jámor János brigádtag.

Németh Géza nem a szavak, inkább a tettek embere. Társai mondták el, többszörösen kivá-ló, aranyérmes újtó. Egyébként a brigád mindig „ráhajt” a kor-szerűbb és jobb megoldásokra.

Két éve tart az új távbeszélő-központ szerelése. E tevékenysé-gük mellett, a régi, 7 DU főközp-onatot is karbantartják műszaki-lag. Munkaidőn kívül, tervben fe-lül, brigádvállalásban.

Az új központ áramellátó be-rendezése előtt a szokványosnál. Üzemeltetést Jüngling János főgépész és Schmall Mihály gé-pész megtanulta. Ugyancsak a két gépész tisztelte brigádmunká-ban az igalfüldői postásüdültő tmk-munkálatainak az elvégzé-se.

A brigádban két nő dolgozik, Horváth Istvánné és Kereki La-josné. Mindketten a hibaosztá-lyon ténykednek. Felügyeletük alá tartozik a helyi vonalokról befutó hibabejelentések vétele, és a zavarelhárítók vezénylése. A rekonstrukciók miatt renge-teg a munka. Ők vezetnek — igen gondosan és pontosan — a bri-gádnaplót is.

— A brigádtársnők munkája közösségi életünkben nélkülöz-hetetlen, férfiasan kiveszik ré-szüket a munkából. A brigádkirándulásokon ők a fő szervezők — mondja a brigádvezető a töb-biek bólogatása közben. — De közvetve feleségeink munkája is benne van brigádéletünkben. Ha elfáradunk, erőt meríteni a holnaphoz, újratöltődni energiá-val nap mint nap a családukhöz térünk meg.

Pusztai Mihály

Árnyékos élet

A hosszú és széles nagyte-remben monoton zúgás lebe-ggett. A polcos asztalok előtt egyenruhás kézbesítők hajla-doztak, rendezték a leveleket oda és házzsám szerint.

Reccsent a hangszóró. Érces férfihang harsogta: „Aki még a katonakönyvét nem mutatta be . . .”

Suri Dániel vörös hajú, nyur-ga, fiatal kézbesítő megállt a munkával és figyelte, indul-e valaki az iroda felé. Az előkészí-tő munkát egyedül csinálta. A társa szabadságon volt, és ilyenkor minden perc hiányzik. Idegesen topogott. És közben jobbra-balra leskelődött. A hát-só asztalsor közül kilépett a ko-pasz Sziij Tamás. Suri elélepett. S hogy közel volt hozzá, szól-t neki: „Tamás! — rámosoly-gott és nyújtotta neki a katonakönyvét — légy szíves, egyedül vagyok. Ha netán valami hézag lenne, szólj bele a mikrofonba, akkor szaladok. Köszönöm.”

Sziij csillogó szemmel vigyor-gott és vicces hangon mondta: „Két deci szürkebarát.”

Suri vörös fejét játékosan rin-gatta. Sejtette, hogy Sziij nem megy el szó nélkül. Hosszú ke-zével belecsapott a levegőbe és hangosan válaszolta: „Tamás-kám, hát ezen ne múljon. Két-szer kettő lesz.” Kacagtak. Az-tán Sziij igyekezett az iroda felé, Suri pedig az asztal elé állt és dolgozott.

Nemsokára Sziij ballagott vissza. Megállt Suri mellett,

nyújtotta neki a katonakönyvet, és halkan nyugtatta: „Minden rendben van”. Tekintetük össze-futott. Suri biccentett, és meg-köszönte. Aztán tovább dolgo-zott. Sziij nézte, és azon gondol-kodott, mondja? Ne mondja? Topogott és mondta: „Belenéz-tem a könyvedbe, látom Bugyin születél!”

Suri nem állt meg, járt a ke-ze, s közben kacarászott és mo-tyogta: „Valahol minden ember megszületik. Életemben ha öt-ször voltam Bugyi községben. Háromhetes koromban anyám Pestre hozott. Itt nőttem föl a Mátyás téren . . .”

Sziij rátámaszkodott az asztal szélére és folytatta: „Csak azért hoztam szóba, mert hogy a járás-somban a Pintér utca huszon-negyben lakik egy Suri Dániel. Vasutas volt. Tavaly ment nyug-díjba. Bugyin házuk van. Ta-vaszról őszig jobbra ott élnek. Gondoltam, esetleg rokonféle-lehet.”

Surinak megállt a keze, emlé-kezett: annak idején a vasút-küldte a tartásdíjat . . . Nézett Sziijra és kérdezte: „Hogy néz ki az a Suri Dániel?”

Sziij húzogatta a vállát és ma-gyarázta. „Alacsony, deresedő hajú, vékony, sovány ember.” Suri zavartan nézett Sziijra. És nagy sokára azt mondta: „Hát, ilyen rokonról nem tu-dok . . .”

Később kint a járásban kéz-besítés közben többször is bele-löbött az agyába a Pintér ut-

ca. Vasutas volt Suri Dániel? Ő lenne az apám? Eszébe jutott egy régi anyai dorgálás. Elemis-ta volt. Az iskolaudvarból sza-ladtak ki az utcára. És az egyik osztálytársát várta az ajka a ka-pu előtt. Ölelkeztek, örültek egymásnak. Nézte őket. Kicsit szomorú lett. És az apjára gon-dolt. Vajon él? Még soha nem látta. Aznap este ültek az asztal mellett és kérdezgette az édes-anjától . . . Az nagyon haragos lett. Toporzékolt és torka sza-kadtából kiabálta: „Apádról többet egy szót sem! Az téged megtagadott. Gégsz életre elfe-lejtettük . . .”

Négy óra elmúlt, amikor vég-zett a kézbesítéssel. Fáradtnak érezte magát. Bement a Szamo-vár kávézóba, és kért egy dupla feketét. Kortyolgatás közben, megint agyába villant a Pintér utca . . .

Ballagott lefelé az aluljáróba. És akkor hirtelen határozott. Most egyenesen a Pintér utcába megy. A kettős villamoson uta-zott, állt az egyik sarokban, és gondolkodott, hogyan is csinál-jja?

Pintér utca huszonnégy: há-romemeletes bérház. A kapu alatt kivette a kézbesítőtaszá-ból az utalványtartó zöld kar-ton, s a házfelügyelő-lakás aj-táján csengett. Pattant az ajtó, s a nyílásban fekete hajú fiatal-asszony állt. A kézbesítő hango-san köszönt, kinyitotta az utal-ványtartót, belenézett és hatá-rozottan mondta: „Sebestény Dánielt keresem.” A hölgy-közömbösen rázta a fejét, és csuk-ta az ajtót. A kézbesítő megfog-ta a kilincset és kérte a lakó-nyilvántartó könyvet betekin-tésre. Az asszony szó nélkül

Megmondom magának őszintén...

Tura, Kossuth Lajos utca 75. Takaros, fehérre meszelt kis parasztház előtt fogad a „szürke postás”, ahogy itt, faluszerte nevezik *Jenei Lászlót*. Katonás rend mindenütt: az udvar földjét frissen seprték, bent a házban is kinos rend és tisztaság. A szobában hideg van, de a gazdaszszony hamar térül-fordul, tüzet rak a kályhában, s a tűz popóga, a szeretettel kínált pogácsa, az őszinte, keresetlen, baráti szavak hamarosan barátságos, meleg légkört teremtenek. Jenei László leereszkedik a székre, konyakot tölt a poharakba, kocintunk. Aztán mesélni kezdi életét, olyan ízes magyarsággal, ahogyan kevesen beszélnék.

— „Tetszik tudni, mit mondok magának? Itt, a faluban sok Jenei van, ezért ragadványneveket használtunk. Van közöttünk *Angyal*, *Pujics*, *Sulyok*. Engem azért neveztek *Szürkének*, mert valamikor a postásegyenruha szürke volt... Hát az úgy volt, kérem szépen, megmondom őszintén, hogy én 1928. július 13-án születtem, itt, Turán. Hát az én édesapám se zsellér, se egyszerű napszámos nem volt, mert huszonhat éves korában elvesztette a karját. És hát szegénykém osztán egész életében olyan nyomorék volt. Úgyhogy ezért mi szegénymódiak voltunk.

— Én aztán tudom, mi az a nélkülözés. Az már nagy szó volt, amikor egy héten jutott egy kiló hús. No, én a múltat idézem, nem a márt! Öten voltunk testvérek, azaz ugyan nyolcan voltunk, de három testvérem cseppkorában meghalt. Hogyan laktunk? Elmondom magának őszintén: kilencen laktunk egy szobában. Négy ágy volt ott, ketten aludtunk egyben. A kilencediknek összetétünk székeket, ráraktunk mindenféle ruhafélért és dunnát, azzal takaróztunk. Még szerencse, hogy édesanyám nevelt baromfit, meg disznót is tartottunk.

Vót egy kis földünk, de nem sok. Egy kiló húst kilencfelé részeltünk, nem sok jutott egynek. Most ketten vagyunk a feleséggel, de sokszor másfél kiló húst is veszünk. Persze nem eszünk meg egyszerre. Van hűtőszekrényünk. Én tudom, mi az az éhség... Az nagyon rossz. Szédül az ember, káprázik a szeme. Úgy, ahogy van, megmondom: az éhséget abból ismerem, hogy

amikor a front keresztülvonult rajtunk, akkor bizony egy kicsit koplaltunk. Ettünk volna, de nem volt mit. A disznók és a tyúkok elől ettük el a kukoricát. Mer rá vótunk kéntelenedve...

— Itt, Turán jártam iskolába: nyolc általánost jártam. Ugye nem hiszi: kitűnő tanuló vótam. A földrajzot, a történelmet szerettem, még most is emlékszem sok mindenre. Hogy mit kaptam az iskolától? Kapni nem kaptam semmit, de annyi bizonyos, hogy doktor *Ráshonyi Miklós* és *Kreskai József* is jött könyörögni apámhoz, hogy taníttasson. De nem vót rá tehetségünk. Mit köszönhetek a szüleimnek? Hogy már tízéves koromba arató és félrészes vótam. Tizenhét éves koromban megkezdtem a postát. Már számolok: a nyugdíjig hetvenkilenc napom van hátra... Negyvenkét év, hat hónap és kilenc nap telt el.

— Először a postán postakocsis vótam, aztán Pesten kézbesítő, és úgy kerültem ötvennégyben vissza Turára. Fárasztó a mindennapi százhusz kilométeres utazás. No, kérem szépen, akkoriban reggel fél háromkor kelni kellett, és este kerültem haza, hat órára. Hát sokszor a téli időben három órát is jött a vonat. Kézbesítés után sokszor fél lábon kellett utazni. Megmondom úgy, ahogy van: nekem jó vót mindenhol. Vótam a harmadik, a nyócadik, a kilencedik, a hetedik kerületben, én soha nem tudtam nemet mondani. Nekem mindig vót, hol dolgozom, én feltaláltam magam mindenhol. Turán az első fizetékör ezerhuszonkét forintot kaptam. Nagyon kacifántos vót akkor, mert kevesen vótunk. A vonathoz kellett menni, lovaskocsival, levélért, csomagért, később autóval.

Itt is föl kellett kelni korán, fél ötkor, és minden második nap este nyolcig kellett szolgálatban lenni. Akkoriban a posta hatig vót nyitva. 1970 óta van kerékpárom, de addig rengeteget gyalogoltam. Nézze, hogy tönkrement a lábam, visszeres lett...

— Hogy szeretem-e a postát? Tudja, megmondom magának őszintén, az olyan dolog, hogy először is az ember beszélgetni szeret az emberekkel. Másodszor az a jó, ha olyan hírt viszek, aminek megörülnek a kuncsaftjaim. Keserves pillanatok voltak, amikor gyásztáviratot vittem ki. Tudja, inkább elviszek ötven más táviratot, mint egy részvételtáviratot. Az ember fél ilyen ki-vinni. Haj, de sokat kivittem. De szívesebben emlékszem vissza a szépre. Vittem olyant, hogy a lottón nyert az illető, és nem tudta. Négyese vót.

— Azért is jó postásnak lenni, mert az ember vidámsággal is találkozik. Szinte mindenkit ismer a faluban. Olyan ház nem is volt, ahol ne lettem volna. Szorgalmas nép lakik itt. Én ma már sokat nem tudok dolgozni. Keserves volt a fiatalságom. Tízéves koromban már hajnaltól estelig kapálni kellett. Most felnőttem, fejjel nem dolgozom annyit, mint gyerekkoromban, és jobban élek, mint akkoriban. Nem akartam bántani a demokráciát, de a Rákosi alatt sem élünk jól, ötvenhat után, akkor kezdett jobban menni. Egy fizetésből élünk, ketten. Nincsenek gyerekeink. Most már így is jó. Feleségemmel nagyon megértjük egymást. Úgy ismerkedtünk meg, hogy postásá voltam a feleségemnek. Együtt lottóztunk, beszélgettünk. Most már csak én lottózok, de az ő nevére. Az életemmel elégedett vagyok, de a fizetéssel nem. Alapfizetésem ötezer-négyszázkilenc forint bruttósfra, ehhez jön, hogy szombatvasárnap kiviszem a hírlapot, meg a mankópénz, úgyhogy hatezer körül hozok haza.

— Ha nyugdíjas leszek, a kertben nyáron majd elmotyogok, eldolgogzok, télen pedig behúzódom a melegbe. Elég vót már az a negyvenkét és fél év munkában...

— No, erre igyunk! Elfogad egy kis kampókát?... Hát egy kis pálinkát! Igjunk a postára!

— helyi —

hozta. A postás a kezébe vette, és az S-betűnél kinyitotta. S a második sorban olvasta: Suri Dániel sz.: 1925. július 22. Szekszárd. Még egyszer végigbetűzte. S aztán a könyvet összecuska és megköszönve visszaadta. Megkönnyebbülve lépett ki a házból. Útközben elhatározta, leszámol a postán, aztán elmegy az édesanyjához és megkérdezi...

A Népszínház utcában az édességboltban tízdekás Omnia kávé vásárolt. Amikor tetette, kedveskedett az édesanyjának. Vett még egy szelet Tibi csokit, ezt kisleányának, Ernőkének.

Mielőtt csemetét, belesett a konyhaablakon. Édesanyja az asztalon készítette össze a kávéfőzöt. Óvatosan megkopogtatta az ablaküveget. A molett, szemüveges asszony ijedten nézett az ablakra, s hogy látta ki az, sietett az ajtóhoz. Vidám hangon, szinte énekelte, „Kisfiam, Danikám! Pusillak.”

Suri az asztal mellől kihúzta a széket és leült. Nagyon sóhajtott. Fáradtnak érezte magát.

Az asszony rendet csinált az asztalon. Közben aggódva nézte görnyedten ülő fiát. Mintha gondterhelten lenne. Talán nagyobb összeggel elfizette magát? Elszorult a lélegzete. Közlebb lépett hozzá, és sajnálkozva kérdezte: „Nehéz napod volt kisfiam?” Suri fanyarul mosolygott.

A kávéfőző pöfögött. Az asszony elzárta a gázt. A fiatalember pedig megszólalt: „Anyukám, ne lepődjél meg a kérdésemtől! Vissza tudsz emlékezni, hogy mikor született az apám?”

Az asszony megfogta az asztal szélét, és kimeredt szemmel

bámult a fiára. Ebbe meg mi ütött? Kérdezi az apját... „Minek fontos ez? — hangja remegett. — Nálam két évvel idősebb. Huszonötben született, júniusban vagy júliusban? Az biztos, hogy Szekszárdon...”

A fiatalember idegesen mozgolódott és hadarta: „A vasútnál dolgozott?”

Az asszony lábával nagyot dobantott, és azt kiabálta: „Az istenre kérélek. Beszélj! Talán megkeresett?” Szorongó szívvel várta a választ. A lelke háborgott. Kínlódba emberre nevelte, most már elismerné a fiának? Azt nem! Elmond neki mindent. Tudja meg az igazságot! Köhintett, még egyszer, s aztán nyugodtabb hangon mondta: „Kisfiam, Danikám. Huszonhat éves vagy, ideje, hogy az életünkről mindent tudjál. Ezerkilencszázötvennégyben házasodtunk össze. Apád akkor már a vasútnál dolgozott. Én pedig a Keleti postán. A vonaton ismerkedtünk össze. Megszerettük egymást, és tele voltunk életkedvvel. Aztán vártuk, nagyon vártuk, hogy jön majd az első gyermekünk.

Elmúlt egy év, majd kettő, aztán három, és a negyedik év is. És még mindig semmi. Sokat keseregtem. Ó, de mennyit! És jártam az orvosokhoz. Addig-addig, míg aztán a hatodik év májusában végre boldog lettem, nagyon boldog. Apád is örült. És vártuk, nagyon vártuk az érkezését. Télen, szombati nap, estefelé született. Apád úton volt a soproni vonalon. Most már ketten vártuk haza. Az ágyban mellettem feküdtél, amikor hétfőn hajnalban zörrent a kilincs, és belépett a szobába apád. Nevetett és a szeme

csillogott. Közelebb lépett és az arcára hirtelen keserű fintor feszült. Majd hunyorogva rámnézett és azt mondta: „Ez a gyerek vörös, olyan csúnya vörös, mint a szomszéd, meg annak a gyerekei...” És attól kezdve sokkal lett az életünk. Amikor ottthon volt, azt üvöltözte: házasságunk hatodik esztendejében születél. Biztos, hogy a szomszédtól. Később már fenyegetett bennünket. Félttem, nagyon félttem, hogy esetleg hozzád kegyetlen lesz. Mene-kültem hát veled... Egy szál ruhában jöttünk Budapestre. Megfogta a fia kezét, közelebb hajolt hozzá, és emelt hangon mondta: Danikám, kisfiam! Esküszöm! A te apád Suri Dániel! Ajka remegett. Könnyei nyeldeste. S a fátyolon keresztül szorongva nézte a fia szomorú arcát.

A fiatalember kínlódba harapta a szája szélét és nagyon bántódott. Minek is sietett el a Pintér utcába?

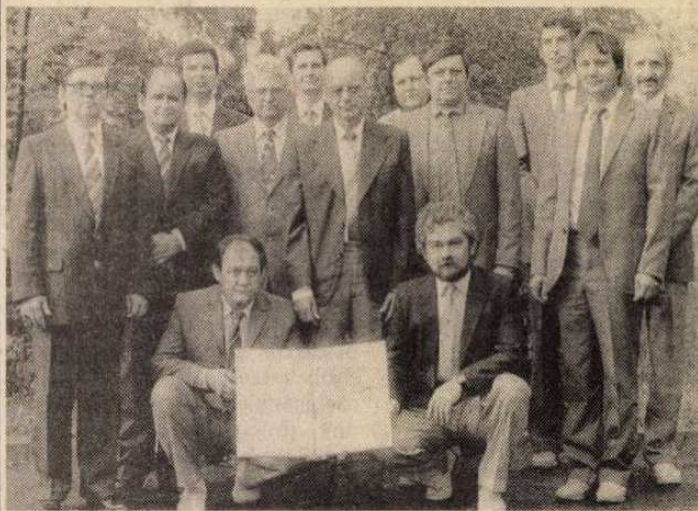
Últek csendben mozdulatlanul, sokáig. Később Suriné még sok mindent elmondott a fiának. A következő évben hazalátogatott szülőfalujába, és a rokonoktól tudakolódott... És megtudta, az édesanyja volt vörös hajú... Szülés után nem sokára meghalt... Az édesapját sem ismerte... Az is elment fiatalon, tüdőbetegségben.

Dani meghatódva nézte szomorú arcú édesanyját. Majd térdre borult előtte, csókolta a kezét és nyöszörögte: „Drága anyukám. Köszönöm neked, hogy vagyok. Nagyon köszönöm...”

(Folytatjuk)

P. Kovács János

A „December 3.” műszerészbrigád

Miskolc 1944. december 3-án szabadult fel a II. világháborúban. A HTI miskolci átviteltechnikai góciüzemének a brigádja elnevezésként ezt az ünnepélyes és örömteli napot választotta. Munkájukkal mindmáig méltók is maradtak ehhez az emlékeztetés naphoz, mert a brigád, valamint a brigádtagok több magas szintű elismerésben és kitüntetésben részesültek 1968. évi magalakulásuk óta. Tóth Béla a brigádvezető, a brigádtagok: Jámor Gyula üzemvezető, Nagy II. László csoportvezető, Szilvássy László, Nagy I. László, Hatvani István, Péchy Gábor, Édes Gyula, Óvári László, Czece János, Pátkai Jenő, Juhász Pál, Sári Imre. Közülük öten alapítógok.

A brigád 1987-ben is kimagasló teljesítményt nyújtott. Teljesítményeik értékét növeli, hogy üzemükben egész éven át rekonstrukció folyt, jelentős beruházások valósultak meg,

vagy vannak folyamatban. Ez rengeteg többletfeladatot adott számukra. Minőségi mutatóik ennek ellenére kiemelkedtek.

Rendkívül jó kapcsolatot építettek ki a társbrigádokkal, a kivitelezőkkel és a szolgáltatásokat igénybe vevőkkel. Tovább szélesítették az évek óta tartó barátságot az SDK Kosice szocialista brigádjával, ami a szakmai munka színvonalát növeli.

Speciális nemzetközi feladataik ellátásáról, annak minőségéről tanúskodnak a Honvédelmi Minisztérium, valamint az MN 4105 alakulat parancsnokának levelei, melyekben a nemzetközi csatornák létesítésében és átadásában tanúsított eredményes és példamutató munkájukért dicsérik őket.

Jelentősen hozzájárultak a góciüzem eredményeihez azzal is, hogy az anyagokkal, energiával célszerűen takarékoskodtak. Többek között ötezer gépruházások valósultak meg,

meg. Átlagkészletük 27 ezer forinttal volt alacsonyabb az engedélyezetténél.

Szakmai munkájuk mellett jutott energiájuk a társadalmi munkára, a szabadidő hasznos eltöltésére. Ki kell emelni az évek óta 100 százalékos politikai oktatást, azt, hogy a 13 főből 12-nek állandó társadalmi megbízatása van, és nem utolsósorban a vetélkedőkön elért eredményeket. Ez utóbbiak közül különösen értékes, hogy ők képviselték igazgatóságukat a Magyar Posta országos munkavédelmi vetélkedőjén, és ott harmadik helyezést értek el.

Nemzetközi brigádszerződésük van a Zasilnovacia Stanica Kosice szocialista brigáddal, melyben meghatározták a jó együttműködés, a közös munkaszervezés legfontosabb teendőit. A tapasztalatcsere a kassai brigáddal folyamatos. Közös törekvésük szoros együttműködéssel a minőség fokozása.

Veres László, a góciüzem vezetője annak idején — mint az egyik alapítóg — 16 évig dolgozott a brigádban. Véleménye szerint a brigádban uralkodó közösségi, családi szellem ki-hat a munkára és a dolgozók magánéletére is. Nincs fluktuáció, mert a jó munka megfelelő anyagi elismerést eredményez. Igen dicsérendőnek tartja, hogy a fenntartási feladatokon kívül 1668 óra beruházási jellegű munkát is végeztek terven felül.

Tóth Béla brigádvezető a lényegesen megnövekedett feladatok maradéktalan teljesítését tartja a legfontosabbnak, hogy ezzel is bizonyítsák, méltóak a Nemzetközi Munkaverseny Élenjáró Brigádja és a Posta Kiváló Brigádja kitüntetésre.

Horváth Dezső

Nyári tanácsok mindenkinek

A régi egyiptomiak istenként imádták az élet forrását, a napot. Pedig akkor még nem is derítette ki a tudomány, hogy a helyesen történő napozás — fiatalnak, idősnek egyaránt — az egészség kimeríthetetlen forrása. Ha azonban nem tartjuk be a napozás egészségügyi szabályait, komoly bajok keletkezhetnek belőle. Minden évben vannak a napozásnak olyan „áldozatai”, akiknek a mértéktelen napozás kozmetikai és egészségügyi problémákat okoz (rosszullét, fejfájás, hányinger, bőrpír, apró vagy nagyobb hólyagok stb.). A helyes napozás alapszabálya tehát: a **mértékletesség**.

A bőr fénytűrő képessége egyénenként változó, emellett az egészségügyi állapottól is függ, ki, mennyit napozhat. Vannak olyan gyógyszerek is, amelyek fényérzékenységet okoznak. Azok a betegek, akik rendszeres orvosi kezelést alatt állnak, a napozásra vonatkozóan feltétlenül kérjék ki kezelőorvosuk tanácsát.

Fokozatosság a napozásban

Az első napfürdő ne tartson tovább 10, legfeljebb 15 percnél! A napozás időtartamát fokozatosan kell növelni. Minden nap 5 perccel növelhetjük a napozás idejét, de 30 percnél már nem ajánlatos napozni. Magaslati helyeken, vízparton, déli napon erősebb a napfény ultraibolya sugárzása, tehát még óvatosabban kell napozni, hogy a leégést, bőrkárosodást elkerüljük.

A mértéket nem ismerő „napimádóknak” érdemes megjegyezniük: a túlzott bronzbarna szín nem más, mint a folyamatos bőrgyulladás jele. S hogy

Napozószerek használata

Napozás előtt tisztítsuk meg a bőrünket a szennyeződéstől és a szépítőszerektől, egyes kozmetikumok ugyanis fényérzékenyítő anyagokat tartalmaznak. Ahhoz, hogy a napfürdő egészségünket és szépségünket egyformán szolgálja, korszerű napozószere is szükségünk van. A modern napozószerek egyidejűleg fényvédők és barnítók.

A kisgyerek bőre érzékenyebb

Nagyon fontos dolog a kisgyermek és a csecsemők helyes napoztatása. Amint ismeretes, a közvetlen napfény ibolyántúli sugarai a bőrben D-vitamint termelnek. Ez a vitamin biztosítja a kicsinyek csontozatának normális fejlődését. Ezenkívül a különböző kórokozókat is elpusztítja a napfény fertőtlenítő hatása.

A kicsik napoztatása azonban nem veszélytelen, ezért a következőkre nagyon ügyeljünk:

1. A napfürdő fokozatos legyen, nehogy a baba vagy a kisgyermek leégjen. Óvunk minden szülőt attól, hogy a strandon a gyermekeket egész nap a tűző napon hagyják játszani.

2. A nap melege különösen a csecsemő számára veszélyes, mivel még nincsen teljesen kifejlődve szervezetének hőszabályozó rendszere. Minél fiatalabb a csecsemő, annál könnyebben felmelegszik vagy lehűl. Különösen veszélyes a fülledt, páras idő, mert ilyenkor gyengébb a bőr párolgató képessége és a hőleadás! Nem szabad a kicsiket úgy napoztatni, hogy a nap-sugár a fejétől és a homlokot érje. Mély kocsiban nem szabad a csecsemőt napoztatni, mert a kocsiban felforrósodik a levegő, mivel nincsen légmozgás benne.

3. Csak teljesen egészséges csecsemőt, kisgyermeket szabad napoztatni! Ha lázas, vagy ha oltást kapott, akkor ne vigyük a napra.

4. Kora tavasszal vagy ősszel a déli órákban napoztathatjuk a kicsiket. Nyáron, a nagy hőségben, a délelőtti és a délutáni órákban napfürdőztessük őket. Napozás közben kínáljuk meg a kicsit citromos teával, hogy a párolgással elvesztett vizet pótolja a szervezet. A sóvesztés pótlására adjunk a kicsinek sós kekszt, vagy ropit.

Ügyelni kell arra is, hogy a kicsi élvezze a napfényt. Ha sír, nyűgös, akkor ne tartsuk tovább a napon. Ne hagyjuk a gyermeket napozás közben hosszabb ideig aludni, mert akkor nem jelzi, ha már kellemetlen számára a nap. Végül még egy tanács: a kicsit napfürdő előtt kenjük be babanapozóval.

Fási Katalin

Képes eleget tenni feladatainak a körzeti hivatali rendszer

Jó három évvel ezelőtt — átszerveződésének, illetve kialakulásának idején — a körzeti hivatali rendszerrel foglalkoztunk lapunkban. A kérdést a dolgozók véleménye felől közéletítettük meg. Érdeklődésünk színhelyéül a Soproni Postaigazgatóság területét választottuk, ez a körülmény pedig mindjárt magyarázatát adja bevezető mondatunk „átszerveződés” szavának. Az említett igazgatóságnál (nem kizárólag nála) ugyanis a járási hivatalokban már előzményük volt a mostani szervezeteknek, a rendszer kezdeményezésénél fogva viszont a soproni területen gyűlt össze a legtöbb tapasztalat.

Hogy miért elsősorban a Dunántúlon alakult ki és terjedt el ez a szervezeti forma, azt a földrajzi adottságokkal, a településszerkezettel indokoltuk, és ez a magyarázat még ma is megállja a helyét. Csak látszólagos

ellentmondás az, hogy akkor a dombvidékeken kialakult sok kis településre, ennél fogva a sok kishivatalra hivatkozva az élet kényszerét emlegettük indítékként, és most ugyanezt mondják Debrecenben is. A településszerkezetből adódó különbségek ugyanis még az egy-egy elvek szerint kialakított körzeti hivatali rendszerben is észrevehetőek.

Itt tárgyalt vizsgálódásunk időpontjának és helyének megválasztására az alkalmat a Debreceni Postaigazgatóságnak és a tsz-b-nek a körzeti hivatali rendszer tapasztalatairól szóló beszámolója adta. Méghozzá közvetlen alkalmat, azáltal, hogy részt vehettünk a tsz-b-nek Szolnokra kihelyezett értekezletén, amely az elnökség elé terjesztendő tervezetet megvitatta. Természetesen meglátogattunk néhány körzeti hivatalt is.

Takarékos létszámgazdálkodás

Ha a beszámoló sorrendben nem is így tárgyalta, a körzeti hivatalok működésének sarkalatos kérdése a munkáltatói teendők ellátása. (Korábban ugyanis a járás területén a székhelyen működő hivatal csak néhány kisebb munkaügyi jellegű feladatot látott el.) Különösen jelentőssé vált ez a hatáskörrel is együtt járó feladat a relatív létszám- és bérgazdálkodás bevezetése óta. Ennek ellátásához létszám-, bér- és túlóra-keretet kaptak, hogy azonban hatáskörükkkel helyesen éljenek, a szolgáltatást ne csak hiánytalanul, hanem gazdaságosan is lássák el, ösztönzőrendszert is kidolgoztak hozzá.

Milyen eredménnyel járt mindez? Ezt szeretnék volna megtudni a tsz-b tagjai is. Nagy Miklós (Tiszalök) például azt kérdezte, hogy jobb-e a létszámmellátottság a körzeti hivatalok megalakítása óta, Báthori Zsigmond (Kaba) pedig azt tudakolta, hogy a hatáskör leadásával csökkent-e az igazgatóság létszáma.

Dr. Szabó Gyula igazgatóhelyettes válasza szerint a volt járási hivatali rendszerrel szemben csökkent a létszám, a körzeti hivatalok megfontoltan gazdálkodnak a munkaerővel, az igazgatóság létszáma azonban a műszaki ágazat javára még inkább bővült.

Kérdés azonban, hogy a kisebb létszám kizárólag az ösztönzőrendszer és a helyes gazdálkodás eredménye-e; valószínű, hogy a kényszerhelyzet is segít ebben. Az igazgatóhelyettesnek a kérdésekre adott válaszából az is kiderült, hogy elsősorban a kézbesítők helyettesítése és pótlása nehézségekbe ütközik, még Szabolcs-Szatmárban és Biharban is.

De nemcsak a kézbesítők helyettesítése jár nehézségekkel. Berettyóújfalun Kurtán Zoltánné hivatalvezető és Nagy Miklósné kszb-titkár tájékoztatása szerint a gyese- és gyeden levők nagy száma miatt igen-csak gyakori a cserélődés a tiszt munkakörökben. A hat rendszeres helyettesből ketten (Gáborjánban és Darvason) le vannak kötve. A szabadságolás megszervezésében sokat segítenek a körzetbeli hivatalok egymás helyettesítésével, de a körzeti hivatal is számításba veszi erre a célra belső létszámát.

A rendszeres helyettesi munkakörök betöltése sem egyszerű feladat. Azt hihetnénk, hogy például Debrecenben, ahol postaforgalmi szakközépiskola működik, sincsenek ilyen gondok. Király Sándor hivatalvezető röviden eloszlatja tévhitünket. A szakközépiskolásokkal nem

tudják betölteni ezeket a munkahelyeket. Egyrésztől nem bizonyos, hogy alkalmasak erre a feladatra, másrésztől a munkakör feltételei nem csábjítják a fiatalokat. Változott a világ... manapság már nincs arányban a jobb besorolás a vándorélet kellemetlenségeivel, mindazzal együtt, hogy körzeten belül naponta — általában — haza lehet térni.

Ha már a szakközépiskolásokról beszéltünk, azt is meg kell mondani, hogy velük az utánpótlás még az egyéb munkakörökben sem oldható meg. A körzet nagyobb hivatalaiban a tiszt munkaköröket a helybeli középiskolák érettségizettjeivel töltik be. Maguk a hivatalok kutatják fel és ajánlják felvételre az alkalmasnak vélt fiatalokat. Őket azután levelező tanfolyamon képezik segédtiszeikké, s ha arra érdemesnek bizonyulnak, később tiszt tanfolyamra küldik.

Berettyóújfalun az újonnan belépőket három hónapon át a törzshivatalban előképezik, mielőtt elfoglalhatnák végleges munkahelyüket. Az ideiglenes dolgozók képzése viszont nem igen megy. Sajnos, nem beszélhetünk általános tanulási kedvről. És ez nem pusztán az ideiglenes alkalmazottakra vonatkozik, hanem — amint azt dr. Szabó Gyula szavaiból is megtudtuk — a továbbképzésben is tapasztalható, bár a gyese- és gyeden levők jelentős része ilyen módon hasznosítja szabad idejét.

A munkáltatói feladatok ellátásában kétségtelenül mutatkozó előnyök ellenére az igazgatóság bővíteni szándékozik a körzeti hivatalok hatáskörét, növelni gazdasági önállóságukat. A tapasztalatokra támaszkodva rájuk akarja bízni a fiókposták, továbbá az I. és a II. osztályú hivatalok vezetői munkakörének betöltését. Ezenkívül a jövőben döntő mértékben figyelembe veszi véleményüket a III. osztályú hivatalok vezetőinek kijelölésekor. Nagyobb önállóságot ad a nyugdíjasok foglalkoztatásában.

Rendezésre szoruló kérdéseket az élet bizonyára még ezután is fel fog vetni. Így például — Polgár Istvánné szolnoki kszb-titkár véleménye szerint — már nagyon égetővé vált az alkalmi béreknek a mai viszonyokhoz igazodó megállapítása. Nem nyugtathat meg minket az a körülmény, hogy a körzetbeli hivatalok eddig nagyon fegyelmezetten alkalmazkodtak a jelenlegi keretekhez. Erőfeszítések előbb-utóbb kudarcot valának a munkaerőpiacon.

Ellenőrzés együttműködve

A beszámoló a körzeti hivatali rendszer tapasztalatainak elemzésekor a postaforgalmi feladatok ellátásában mutatkozó előnyökkel is foglalkozik. Ezek között szerepel például az értékcikkellátás egyszerűsítése, az ünnepi és a helyi témájú képeslapok könnyebb és gyorsabb beszerzése, a hírlapok elosztásának és átcsoportosításának (tologatásának) körzeten belüli jobb lehetősége.

Ugyancsak előnyök mutatkoznak az ellenőrzési feladatok megosztásában is. Igaz, a körzeti hivatalok vezetőit egyelőre túlzott mértékben terhelik a rájuk ruházott új hatáskörök. Ezt az igazgatóság beszámolója is elismeri, emellett Juhász Károlyné (Debrecen) is szóvá tette a tsz-b-értekezleten. Ezen a nehézségen elsősorban a törzshivatalban végzendő aprólékos ellenőrzési teendők felülvizsgálataival próbálnak segíteni, hogy a vezetőknél több idejük jusson az irányításra.

Az igazgatóság ellenőrzési osztályával és a területi biztosokkal kialakított együttműködés viszont minden tekintetben egyértelműen kedvezően befolyásolja a vezetők munkáját,

nemcsak a munkaügyi feladatok ellátásában, a munkaverseny szervezésében és a hivatalok munkájának megítélésében, hanem a munkahelyi demokrácia erősítésében, a választott szakszervezeti testületekkel és tisztviselőkkel tartandó partnerkapcsolatokban is. A legjelentősebb dolog az, hogy az ellenőrzési osztály a hivatalok működésével kapcsolatos minden minősítő adatot a körzeti hivatal rendelkezésére bocsát. Így például betekintésre átadja a szemlekönyveket, értesíti a pénztári eltérésekről, megküldi a számadások értékelését. A fegyelmi eljárások és vizsgálatok indításáról pedig a körzeti hivatal vezetőjén kívül a kszb-t is tájékoztatja.

Az igazgatóság az ellenőrzés szervezésében is tovább szándékozik lépni. Azt tervezi, hogy a fiókposták, valamint az I. és II. osztályú hivatalok ellenőrzését a területi (hírlap-) biztosoktól a körzeti hivataloknak átadja. A III. osztályú és a nagyobb postahivatalokat viszont továbbra is a körzeti területi biztosok ellenőrzik. Az ő felügyeletüket az igazgatóság látja el.

Körzeti hivatal — kszb

16 körzetet szervezett az igazgatóság, ezeken kívül pedig még 33 IV—VI. osztályú és osztályba nem sorolt hivatal működik a területén. A körzetek nagysága kétszázötven négyzetkilométer körüli, de még a legnagyobb körzet sem közelíti meg például a sárvárt, amely 72 kishivatal ügyeit intézi.

Természetes dolog, hogy egy volt megyei hivatal előnyösebb helyzetben fog hozzá a megszaporodott teendőkhöz, mint mondjuk Fehérgyarmat, Nyírbátor vagy Püspökladány. Ezeket a hivatalokat azért említtem, mert egyébként is hátrányos helyzetüket ráadásul helyiséggondok tetézik. Fehérgyarmaton már épül az új postaház, Püspökladány elhelyezési nehézségeinek megoldása is folyamatban van. Nyírbátortól szakársaink azonban csak a nyolcadik öt éves tervben számíthatnak munkakörülményeik javulására.

Végeredményben, mégiscsak kialakultak a körzetek, bizonyára a hétköznapi élet kívánalmai szerint; sem lehetőség, sem szükség nincs a mindenáron való összehasonlításra. A beszámoló szerint megvannak az új szervezett működésének személyi és — az említett elhelyezési gondoktól eltekintve — tárgyi feltételei. A kapcsolat a körzeti és a körzetbeli hivatal között mindenképpen egyszerűbb és közvetlenebb, mint annak idején az igazgatósággal. Egy közepes nagyságú körzetben, mint például a berettyóújfalusi, a vezető háromszori kiszállással végig tudja járni a hozzá tartozó 28 postahivatalt és 6 fiókpostát. Milyen közlekedési eszközzel? Nyilvánvalóan gépkocsin. Nema véletlen, hogy a tsz-b ülésén a saját gépkocsi használata többször is szóba került. Egyelőre meglehetősen szűkös keretek között tudja az igazgatóság engedélyezni, de — mint dr. Szabó Gyula mondta — igyekeznek kiterjeszteni. Az élet mindenesetre ezt diktálja.

Variációk a partnerkapcsolatra

Ha a postai feladatok ellátásához szükség van az irányító és a végrehajtó minél szorosabb kapcsolatára, a szervezeti élet még kevésbé nélkülözheti az ésszerű partnerkapcsolatot. A tsz-b is rendezőelveket határo-

zott meg az alapszervek kialakításához. Érvényesültek-e a választások alkalmával?

Nagyobbrészt igen, de annak az irányelvnek, hogy a körzetek és a kszb-k illetékességi területe egybeesnek, nem tudtak ma-

radéktalanul megfelelni. Harangozó István tsz-b-titkár indokai szerint a dolgozók kívánságainak tettek eleget, elsősorban a hajdúvárosok különös településszerkezete miatt. Ha a dolgozók érdekei így kívánják, akkor ezt kell helyesnek elfogadni, a gyakorlat azonban majd megmutatja, hogy mennyire életképes a jelenlegi felállítás, és mit kell rajta a legközelebbi választások alkalmával vagy már menet közben változtatni. Egyelőre ugyanis a partnerkapcsolatban meglehetősen tarka kép tárul elénk.

Kezdjük az egyszerűbb esetekkel! A körzetek területén a fiókpostákon és az I—III. osztályú hivatalokon kívül általában találhatók nagyobb hivatalok is. Példaként Berettyóújfalunál maradvá: vonzáskörzetébe esik Biharkeresztés, Derecske és Komádi. Ezekben a helyiségekben IV. osztályú hivatal működik, tehát a körzeti hivatal hatásköre nem terjed ki rájuk, dolgozók azonban a kszb-hez tartoznak. A kszb partnerkapcsolatai így szükségképpen túlterjednek a körzet határain.

Az általánostól több tekintetben eltér Debrecen 1 postahivatal szervezeti élete. Itt ugyanis él egy törzshivatali és egy körzeti alapszerv. A hivatalvezető mindkettőnek partnere. A törzshivatalnak elég nagy a létszáma ahhoz, hogy önálló szervezeti életét élje. A hivatal von-

záskörzetében azonban találhatók a körzethez nem tartozó nagyhivatalok is, amelyeknek a dolgozói az itteni kszb tagjai. Miért kell ezt külön megjegyezni? Tudjuk — és ez országsszerte így van —, hogy a munkahelyi demokráciának legelőkelőbb figyelemmel kísért, legnépszerűbb fórumai a kishivatali értekezletek, a szétszórtan élő és dolgozó postások szinte ünnepségnek tekintett hivatalos összejövetelei. A szolgálat folytonosságának fenntartása végett és a közlekedési nehézségek miatt ezeket a megbeszéléseket mindenütt egybekötik a szakszervezeti taggyűléssel. Hogyan lehet ezt ebben a felemás szervezetben lebonyolítani? Úgy, hogy először megtartják a taggyűlést, ezután vendéglátással egybekötött szünetet tartanak, majd a körzethez nem tartozó hivatalok dolgozóinak távoztával folytatják az ülésezést kishivatali értekezlet formájában. Vannak azonban, akik most kapcsolódni be. Ebes, Hajdúszoboszló 2, Hajdúszóvár, Hajdúvid és Nagyhegyes dolgozói. Ők ugyanis a debreceni körzethez tartoznak, óhajuk szerint viszont megmaradtak a hajdúszoboszlói, illetve a hajdúbozsórményi alapszerv tagjai.

Ehhez hasonló szervezeti forma nemcsak a Hajdúságban lehetséges, előfordul Szolnok és Szabolcs-Szatmár megyében is.

Arányos képviselő

Polgár Istvánné kszb-titkár válaszában azzal érvelt, hogy a választáskor a megszűnő kszb-nél szerzett tapasztalatok nyomán alakították ki a mostani összetételt. És a bizottságot így látják életképebbnek, operatív intézkedésre alkalmasabbnak, a kishivatali dolgozók érdekeinek védelmében és képviselői körében is. Szerencsésebb eset, ha a vidéki testületi tag nagyobb hivatal dolgozója, és így szükség esetén jobban be tud kapcsolódni a társadalmi munkába, mint netán egy kishivatali kézbesítő.

Az érv ésszerűsége alapszik, természetesen receptként nem szolgálhat. A személyi iránti megbecsülés és bizalom semmiképpen sem hagyható számításból a bizottság betöltésénél. Ahány alapszerv, annyiféle tagság. Mindenesetre jó megoldás az, ha a kszb-titkár a törzshivatalnak olyan munkakörében dolgozik, amelyben nincs szolgálati rend szerint valamely munkahelyhez (felvevőablak, főpénztár, rovatolás stb.) lekötve. Körzetbeli útjára elkísérve a hivatalvezetőt, olykor szorosabb és gyümölcsözőbb kapcsolatot tud a tagsággal létesíteni és fenntartani, mint a harmadik községben dolgozó, ugyancsak tevékeny bizalmi.

A körzeti hivatalok, velük párhuzamosan a körzeti szakszervezeti bizottságok rendszerét az élet alakította ki, az életet kell szolgálnia. Az élet azonban állandóan változik, így a kishivatali rendszer sem tekinthető véglegesnek abban a formájában, ahogyan létrejött.

Szakszervezetünk elnöksége május 26-i értekezletén úgy ítélte meg, hogy a körzeti hivatali rendszernek jelenleg még többnyire a szervezeti keretei alakultak ki. Erdemi működéséhez tovább kell bővíteni hatáskörüket. Ennek azonban maradéktalanul meg kell teremteni a személyi és tárgyi feltételeit, továbbá az eddigieknél is határozottabban kell támogatni munkájukat.

Benda István

TIT-előadások a 70-esben

Egyre nagyobb érdeklődést váltanak ki a Budapest 70-es hivatalnál rendezett TIT-előadások. A programokat egy évre előre a Postás Művelődési Központon keresztül lekötöttük, de az év során az ezeken kívül felmerülő igények kielégítésére a hivatal szervezeti bizottsága közvetlenül is felvette a kapcsolatot a TIT-tel. A változatos programok között mindenki találhatott kedvére valót.

Különösen emlékezetes maradt az irodalmi előadások közül a költészet napi rendezvények alkalmával tartott, *József Attiláról* szóló összeállítás, vagy a nemrégiben megrendezett „Sors nyiss nekem tért” címmel *Sárdi Jánosné*, az Irodalmi Múzeum munkatársa által *Petőfi-ről*, és természetesen az 1848-as eseményekről tartott előadása. Mindkettőt színesítették a hangszalagról kitűnő művészek tolmácsolásában elhangzott versek, a kor hangulatát idéző zeneművek.

A másik, ugyancsak nagy érdeklődést kiváltó témakör: a diafilmvetítésekkel összekötött útibeszámolók. Szébbnél szébb felvételeket láthattunk Nápolyról, Párizsról és a Louvre festményeiről, továbbá a résztvevők szinte ott érezhették magukat Dél-Amerikában, az Amazonas mentén. Egy másik előadás alkalmával megismerkedhettek a XII–XVI. században épült francia várakkal, kastélyokkal, és közvetlen közelről készített felvételekről csodálhatták meg a füstölő tűzhányók és a gejzírek világát.

Az egészségvédelmi előadások — amelyeket egy-egy terület orvosszakértője tartott — a témáknak megfelelően (sovány-ság, kövérség — hatásos fogyókúra — egészséges táplálkozás — magas vérnyomás) is közérdeklődésre tartottak számot.

Az előadásokat főleg a szak-szervezeti könyvtárban tartottuk meg, melyeket a hivatal dolgozói, szocialista brigádok mellett a nyugdíjasklub tagjai is rendszeresen látogattak. Mindig lehetőség nyílt arra, hogy a résztvevők kérdéseket tehesse-nek fel az előadóknak, és a közvetlen beszélgetés során felszabadult légkör alakulhasson ki. A könyvtár mindig készült egy-egy kamarakiállítással, amely mindig a TIT-előadás témaköréhez kapcsolódott.

Fotódokumentumokból, verseskötetből összeállított anyagot mutattunk be az irodalmi előadások alkalmával; az 1848-as időszak korhű ruháit idéző kiállítás is kapcsolódott a Petőfi-esthez. A tárlókban bemutatott egészségügyi kiadványok, útikönyvek kölcsönzését az érdeklődők számára a könyvtár lehetővé tette, sőt egy-egy témához ajánló bibliográfiát is készített.

Reméljük, hogy a következő szezonban is sikerül ugyanilyen színvonalas, érdekes és változatos programot kínálni, és a dolgozók egyre szélesebb körét bevonni a TIT-előadásokon való részvételbe.

Horváth Károly

A Postás Művelődési Központ dísztermében május 24-én képzőművész stúdió-ónk három alapító tagjának nyílt kiállítása.

Az alábbiakban a stúdió vezetőjének, *Topor András-nak* (némileg rövidített) megnyitóbeszédét adjuk közre, amely a három kiállító alkotásain keresztül a kör munkájába is betekintést nyújt.

„Tisztelettel, szeretettel köszöntöm kedves vendégeinket, és külön tisztelettel, szeretettel az alkotókat, akiknek szellemi vendégei lehetünk. Ritkán fordul elő ebben a díszteremben, hogy a Zilahy György képzőművész stúdió tagjainak egyéni vagy kiscsoportos kiállítása lehessen. Most sikerült végre egy kis időre találni a sűrű programok között, így bővebb anyag-gal mutatkozhat be a stúdió alapító tagjai közül *Ekési Gizella*, *Herédy Sándor* és *Kardos Gyula*.

Az alapítótársak ténye természetesen kort is jelent, tárgyla-gos naptári időt, mérhető. Mi most mégis a mérhető időhatá-rok között létrehozott, megélt, örömmel, keserűséggel, hittel végzett munkának nem mércézhe-tő eredményei között állunk.

Többszörös értelemben is. Kezdeném talán azzal, ami köz-vetlenül nem látható, de jelen van a képekben is, jelen van a közösség minden aktív tagja-ban. Paradox módon: minél többen részesülve belőle, an-nál erősebben. A stúdió alapítá-sakor ugyanis egy olyan morá-lis tartásnak, küzdeni és alkotni tudásnak, szellemi nyitottság-nak az alapjait rakták le, ami sok más közösségnél rangosab-bá emeli tevékenységünket. Örülök az alkalomnak, hogy

Alapító tagok kiállítása

minderről szó kerülhet, bár úgy vélem, ez kimondatlanul is köz-tudott volt.

Ez a szellemiség vonzza ide az újabb és újabb generációkat, ez a szellemiség komoly kom-ponense a sikeres felvételi vizs-gáknak, ez a szellemiség, amely vissza-visszahozza bármilyen sorsalakulás kényszerű kitérői után is mindazokat, akik őszin-te emberséggel egyszer is részt vettek benne.

Kedves tárlatlátogatóinknak régi ismerősei ők hármán. Állandó szereplői közös kiállításá-inknak, műveikkel országos vá-logatásokban, sőt határainkon túli bemutatókon is szerepel-nek.

Elválaszthatatlan belső egy-ség az igényesség, a belső etikai tartás, a szakmaszeretet és a produktum. Nyomatékosan csak azért említem, hogy a köz-lés sorrendisége ellenére is a kerek egésze figyelmeztessen, mikor néhány mondatot mon-dok festői világukról.

Ekési Gizella lírája meglepő-en tárgyilagos talajról indul (gondoljunk itt *A tanulmány* cí-mű színvázlatára). Elfogulatlan-ság és expresszív megélt szem-élyesség erővonalai húzódnak világlátása alapjaként. E két, szinte végletes ellentét párra épülnek munkái. Sajátos meta-morfózis történik a konkrét táj fáival, növényeivel. Az újjászü-letés öröme a *Kertben* és a *Fa-ágakkal* affin fogalmazású, munkától deformálódott kezek a *Téli esték*-en. Sorsok a termé-szetbe vetítve, a természet a sorsokba vetítve. Képes az em-bert eljuttatni az anyagig, és az anyagot nagy ívű lírával az em-berig, humánus szimbólumokat teremtve. Ahogyan formafoгал-

mazása, úgy színlátása is biztos ítéletű. Soha nem kerül a látvá-nyos, a csillogó vonzásába.

Herédy Sándor festményei szinte az egész ország üzenetét hozzák elénk. Nyughatatlan al-kotó kedve egyaránt fogékony az Alföld, a Balaton, a Dunán-túl természeti szépségeire. Má-gikus, szürrealis élményt osztja meg velünk *Tabán* című munkájában.

Különös, sárga fények villan-nak az alföldi égen, a néma ta-nya fölött is. Valami rejtélyesen bujkál: az idő lappang a romos ház falai között; tereli óvatosan a fényt a virágcsokor felé, és az idő, a múlt tisztelete lengi át a *Mohácsi Sátorhegy* emlékmű-vét, éppen úgy mint a *Zsámbé-ki rom*-ot. És ez a varázslat szintén a való világ elfogadásá-ra, annak értelmezésére épül, derűvel is átitatott.

Kardos Gyula vérbő mesélő-kedve az intenzíven átélt való-ságot kínálja. Zengő koloritja a valóság ezerarcúságában is fel-fedezi az állandót.

Gyermekkoráig képes ele-mentáris erővel bányászni em-lékezetében olyan magával ra-gadó erővel, hogy magunk is résztvevői, szereplői leszünk az eseményeknek. Döbbsent rész-vétellel nézzük a hadirokkantat, a világtalant, noha mint képben meg — gyönyörködünk. Érez-zük a parti sás suhogását, és az elrepülő madarak hangját hall-juk a Balaton-parton. Gyönyör-ködünk a mezőn álló paraszt-lányban, vagy a gyöngyház vi-lágítású, eső áztatta pópában.

Es ez a gyönyörködés sem a csillogó felszínnek szól, hanem az életnek, a terhekkel, örömkel bölcsen átéltnak.

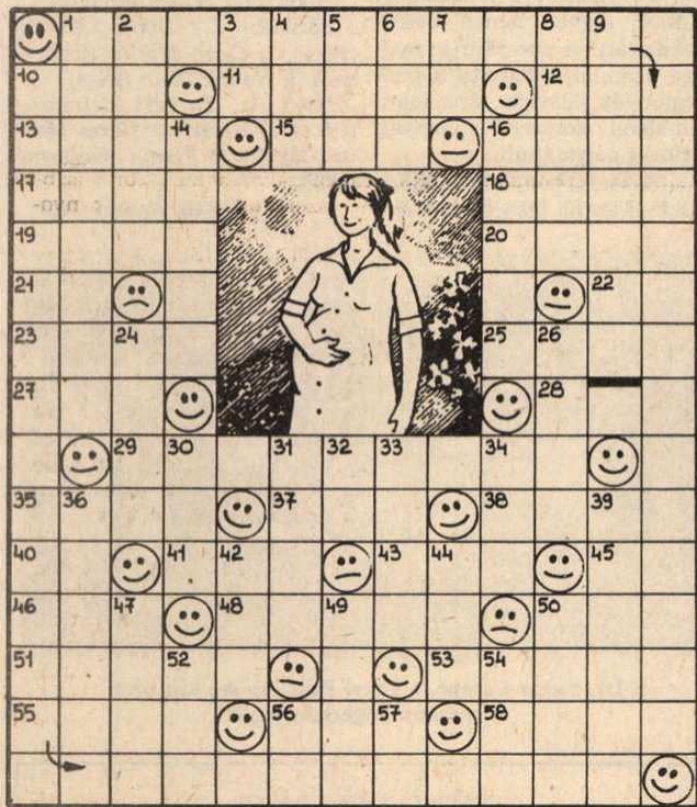
Es ez újra mindhármukra jel-lemező!

Most e kiállítás megnyitá-sának alkalmát felhasználva en-gedjük meg, hogy megköszö-njem ajándékaikat!

De milyen a megajándéko-zott? Halmozni szeretné az ajándékokat, így én is azt kívá-nom — mindannyiunk nevében — kérek még, kérünk még!

Kérünk még példát, embersé-get és nagyon sok képet! Ehhez kívánok őszintén további fiata-los alkotó kedvet, egészséget!”

T. M. G.

1913. június 22-én született *Weöres Sándor*. A Kossuth-díjas költő 75. születésnapja alkalmából egy édesanyjáról írt verséből idézünk. Beküldendő: a vízszintes 1. és a függőleges 10.

VÍZSZINTES: 1. Az idézet első része. 10. Szintén nem. 11. Zománc. 12. Mezőgazdasági eszköz. 13. Ruha, kabát tartozéka. 15. Napszak. 16. Menekülésszerűen fut. 17. A lámpa része. 18. Fűszer. 19. Vásárolt. 20. Előkelő hölgy. 21. Ó németül. 22. Országos Földhivatal. 23. Ilyen dráma is van. 25. Rövid, zsinóros kabát (— ék.). 27. Angol sör. 28. Német gáz. 29. Haszna. 35. Osztrák császárné, magyar királyné volt. 37. Mesetársaság nyelv. 38. Nincs vége. 40. Végtag külön mozgatható része. 41. A csónak gerince. 43. Értékes bundájú vízi rácsáló. 45. Rénum. 46. Fél veker! 48. ... Dezső (színművész). 50. Pí-pás igéje. 51. Női név becézve (ford.). 53. Álmos fejedelem anyja (ford.). 55. Idegen három. 56. Ömleszt. 58. Úgy, dolog.

FÜGGŐLEGES: 1. Beleépt. 2. Nem azt. 3. Tiltószó. 4. Muta-tószó. 5. Német névelő. 6. Kér-dőszó. 7. Rangjelző. 8. Férfi énekhang. 9. Makacs. 10. Az idézet második része. 14. XIX. századi szláv romantikus költő. 16. Utazási iroda. 24. Alul. 26. Boráról is híres városunk. 30. Tibeti állat. 31. Bolgár hegy. 32. Fordított kötőszó. 33. Semmi-kor. 34. Alsó és felső is van, a főváros közelében. 36. ... szakít (széttép). 39. Jó érzés ezt szerez-ni. 47. NSZK kikötőváros. 49. Hirtelen lendülettel előhű. 50. Sajátos megjelenési forma. 52. Félmillió! 54. Tó németül. 56. Nincs okozat nélkül. 57. Szemé-lyes névmás.

— Bánhidi —

Beküldési határidő: július 10. Előző rejtélyünk helyes megfejtése: *Riga, Tubák, Sen-ta, Rienzi, Cosima*.

Könyvtulványt nyertek: *Ba-latoni Endre* (Pécs), *Burnóczki Petra* (Börcs), *Heingl Gyuláné* (Szeged), *Németh József* (Pé-cel).

Postai évfordulónaptár

465 éve, 1523-ban: *Ferdinánd* főherceg (a későbbi I. Ferdi-nánd) II. Lajos királlyal Bécs—Buda közt heti egyszeri postajár-atot tart fenn, hogy a törökök-ről hírt kapjon.

450 éve, 1538-ban: *Török Bá-lint* a debreceni mészárosoknak postálkodásukért kiváltságokat ad.

400 éve, 1588-ban: Pozsony—Kassa postavonalon lehetővé teszik a magánlevelezést.

385 éve, 1603-ban: II. *Ferdi-nánd* király pátebsben felmenti a postaállomásokat a katonai beszállásolás és más szolgálta-tás alól. A postáknak védelmet biztosít.

290 éve, 1698-ban: I. *Lipót* Erdély postáját királyi regálé-nak jelentette ki, és a *Paar csa-lád* hűbére alá rendelte.

240 éve, 1748-ban: *Mária Te-rézia* postai rendtartásának megjelenése, levélgyjűjtőhelyek (collektúrák) felállítására törté-nő rendelkezés.

200 éve, 1788-ban: II. *József* Budától Péterváradig új posta-vonalat épített ki katonai célra, hogy a harctéri hírek Bécsbe el-jussanak. A vonalat később ál-landósították.

175 éve, 1813-ban: *Paar Ká-roly* herceg lemond hűbérjogá-ról, a postaügyek központi veze-téséről, címének megtartása, életjáradék és postai kedvezmé-nyek biztosítása mellett.

150 éve, 1838-ban: a magyar királyi helytartótanács az 1790. évi XVI. tcz. alapján saját ha-táskörben a postahivataloknak megengedi, hogy magyar nyel-ven tegyenek felterjesztést, je-lentést.

140 éve, 1848-ban: az 1848. évi III. tc. 6. paragrafus a Ma-gyar Posta irányítását kiveszi a legfőbb udvari postaigazgató-ság hatásköréből és a földmű-velés-, ipar- és kereskedelem-ügyi miniszter alá rendeli.

120 éve, 1868-ban: távirati pénzesutalvány bevezetése; — női postamesterek alkal-mazásának engedélyezése; — megszüntetik a hajtó-pénzt, helyette lovanként áta-lányt fizetnek a járat gyakorisá-gának megfelelően.

110 éve, 1878-ban: feladójegy-zék használatának kezdete.

100 éve, 1888-ban: az 1888. évi XXXI. tcz. szerint a táviró,

telefon és villamos jelzők létesí-tése az állam fenntartott joga;

— magyar és osztrák szerző-dés a posta- és távirádugyek-nek a vám és kereskedelmi szö-vetségi alapján való rendezése tárgyában. Megkezdődhetett a magyar posta független belső kiépítése;

— csomagok és értéklevelek átvonatolásának bevezetése a mozgópostáknál;

— megindul a posta- és táv-irda tisztképzés Budapesten;

— megindul a felsőfokú mű-szaki személyzet postai és táv-író vonatkozású képzése;

— a pénzeszsákok lezárására pecsételések helyett önműködő zsákszárak (ún. amerikai lakat) kezd a Magyar Posta használni;

— Bécsből, majd más irány-ból is Budapest felé menő moz-gópostán menet közben dolgo-zók fel kézbesítőkre a budape-si levélangyot (1890-től kezdve csomagokat és pénzt is).

70 éve, 1918-ban: a József te-lefonközpont nődolgozói aktí-van segítik a Nemzeti Tanács és vidéki szerveinek megalakulá-sát;

— „Független Közkalkma-zott” címen a baloldaliak külön lapot jelentetnek meg *Robicsek Pál* szerkesztésében;

— megalakult a „Közkalk-mazottak Szövetsége” mint szakszervezet, ahová a postás dolgozók is csatlakoznak;

— a postás egyesületek kép-viselőiből megalakult a Postás Tanács, mely a posta legfőbb politikai szerve volt;

— a Kommunisták Magyar-országai Pártja megalakítja a közalkalmazottak szervezetén belüli frakcióját;

— az Országos Postás Szak-szervezet alakuló ülése, elnök: *dr. Gugi Alajos*, titkárok: *Haj-dú Lajos* és *Salamon Irén*.

30 éve, 1958-ban Magyaror-szágon megrendezik az első le-velezési hetet;

— megkezdí rendszeres adá-sát a Széchenyi-hegyi 30 kW-os tévéadó. A tévéelfizetők száma 1958 végén 16 030.

25 éve, 1963-ban: Szegeden felállítják az első Posta Gépjár-mű Szállítási Üzemet.

20 éve, 1968-ban: A vidéki ló-fogatú postaszállítási utolsó nap-ja Aszódon.

Közlí: **dr. Kamody Miklós**

Háromszázhuszan a Mátrában

A Helyközi Távbeszélő Igaz-gatóság szakszervezeti alap-szervezeteinek évek óta legsike-resebb rendezvényei a brigá-dok vagy a szakszervezeti egy-ségek által szervezett családi találkozó.

Ez indította a területi szak-szervezeti bizottságot arra, hogy megrendezze a „HTI olim-piai túranap”-ot. A tszb ezzel a túranappal kívánt megemléke-zni az olimpiai évről, az olimpia eszméiről, s segítséget kívánt nyújtani az egészséges életmód propagálásához. A program jó lehetőségeket kínált arra is, hogy minél többen megismer-kedjenek a HTI 1987-ben át-adott mátrakeresztesi pihenő-és síházával.

A program elfogadása után már „csak” a szervezés és a le-bonyolítás maradt hátra. Napok alatt 400 főlé nőtt a jelentkezők száma, holott maximálisan 100—120 fővel számoltak. Ez egyrészt örömet jelentett, de gondokat is okozott. Elsősorban az utaztatás és étkeztetés meg-oldása látszott szinte lehetetlen-nek. Ennek ellenére a tszb úgy döntött, hogy a meghirdetett programot vállalja, és a feltéte-leken sem változtat. Sikerült szerezni autóbuszokat, és mint annyi más feladatot, az étkezte-tés megoldását is elvállalta a Körzeti Műszaki Gócuem kollektívája. Az Épület Karbantar-tó Üzem pedig vállalta a higié-niás feladatok megoldását — ami ilyen létszám mellett nem is volt csekélység.

A szervezők figyelme sok mindenre kiterjedt. Elsősorban túrát akartak szervezni egy na-gyon vegyes összetételű társa-ságnak, amelyben gyakorlott túrázók mellett a kirándulást sem ismerők, a nyugdíjkorhatá-ron régen túllévők mellett tízen innen és tíliak is szerepeltek. Térképeket tanulmányoztak, te-repeket jártak be, amíg kivá-lasztották a legmegfelelőbbnek látszó megoldást. A Mátra egyik legszebb táján, az emlí-tett pihenő- és síház lett a túra célja, amelyet a túrázók több különböző elnevezésű útvo-nalon tudtak megközelíteni.

Gondolni kellett a szervezés-nél a mintegy száz 10 év körüli gyermek részvételére. Ennyi gyerekeknek érdekes verseny-eket, programokat kellett szer-vezni.

Az időjárás miatt többen le-mondtak a túráról, de a 7 autó-busz így is 300—320 fővel vá-gott neki a mátrai szepertin-nek, emellett sokan saját kocsi-val indultak el.

Már kora délelőtt benépe-se-dett Mátrakeresztes. A pihenő-ház udvarára ki lehetett tenni a megtelt táblát. A büfé-sátor előtt kialakult a sor, és fogyott az üdítő, fogyott a sör.

Gyorsan gazdára találtak a sakkasztalok, és ádáz versenyek indultak. A gyerekeket a sport-pálya hívta, ahol lelkes szerve-zők kínálták a sokféle versenyt. Durrögtek a pattanásig felfúj-t lufik, és akinek sikerült annyi levegőt belepréselnie, hogy az szétduzzant — átvethette jútál-mát. Forogtak az ugrálóköttelek — 200 fölötti ugrást egy láb-on is megcsinált némelyik ver-senyző —, pattogtak a labdák. Volt 11-es lövővetélkedő, kido-bós partizánjáték, futóverseny, és a fő szám: a kötélhúzás. Ami-kor 35—40 felnőtt húzódása után egy csomóban hemper-gett, kacagott kövér és sovány — a gyerekek is megszerették, abba sem akarták hagyni.

De fogytán volt a sok dij, fá-radtak a lábak és a karok, no meg egyre korgóbbak lettek a gyomrok. És eljött az ebéd ideje is. Fűge szakácsok, felszolgál-lók osztották a messzire illatozó disznótortát.

Kis pihenés, rövid séták az erdei utakon, még egy pillantás a csodálatos tájra, és a túrázók elindultak a buszok felé — ha-zafelé.

Mindenki örült, mert kelle-mes, jól sikerült nap volt. Mert szép volt az idő, mert jó volt együtt lenni, kicsit boldogzni, játszani, a gyerekekkel együtt gyerekek lenni. Mert jó volt el-fáradni, a jó levegőt szívni, mert jó volt a gondokat elhagyni és felüdülni.

Harmat István

Postásvonat a béke jegyében

Gondolta-e vajon Mister Stevenson az ájuldozó tömeg látán, amikor gőzmozdonyán „berobogott” Darlingtonba, hogy milyen népszerű közlekedési eszköz történelmét teremti meg? Azóta persze sokat változott a világ és benne a vonat is. Eltűntek már a pőfögő, szikrát a szél szárnyára bocsátó vaspá-

Több mint 800 résztvevő

ripák. Hálókocsit, komfortkocsit vontatnak a dízelek, villamos mozdonyok, újabbnál újabb vonatcsodák jelennek meg a világ vasútjain. De egy dolog azért nem változott, még

ma is a sok fiúgyerek mozdonyvezető szeretne lenni, mert a vonat maga a csoda, sokszor a költészet, a zene, a filmművészet tárgya.

Népszerű a vonat a postások

körében is, hiszen mi mással magyarázhatnánk azt, hogy a Pécsre induló május végi postásvonatra — különvonatra természetesen — több mint nyolcszázan szálltak fel. Persze nemcsak a vonatozás lehetősége vonzott ennyi embert, hiszen Pécs gyönyörű város, sőt egyre szebb lesz, mert az valóban fantasztikus, ahogy rendbe hozták a belvárost. Szinte minden házat a csodás Zsolnay-tárgyak díszítenek, mindenütt látszanak a gondos és igényes munka nyomai.

A vasútállomáson a pécsi vasutasok fúvószenekara zenével köszöntötte az érkező turistákat, majd a házigazdák nevében Szépe Lőrinc, a pécsi területi szakszervezeti bizottság titkára mondott üdvözlőbeszédet.

Ezután hamar szétszéledt a tömeg, ki idegenvezetővel, ki magányos vállalkozóként indult a baranyai főváros felfedezésére.

A májusi postásvonat a béke jegyében érkezett Pécsre, és ha egy kicsit is meg tudtak szabadulni a hétköznapi gondjaitól, harcaiktól a vele utazók, akkor a vonat jelképesen is elérte úti célját.

Szépe Lőrinc tszb-titkár üdvözlő az érkezőket

Postásfotókiállítás

1981-ben volt utoljára, akkor tizenöt fotókört nevezett az országos postás fotókiállításra és pályázatra. Talán a növekvő költségek, talán a kevesebb szabadidő miatt, de tény: a rendezők sem gondolták volna, hogy ilyen nagymértékben csökkent a postás fotóköri és az egyéni leg fotózó postások száma.

A pécsi postás fotóköri kezdeményezésére újították fel az egykoron rendszeres amatőr fotópályázatot, de bizony igen kevés pályamű érkezett be a régebbi időkhez képest. A mindössze két fotóköri közül a pécsi 114, a Postás Művelődési Központ 45 képpel pályázott a díjakra, míg 35 pályaművet egyénileg küldtek el a bírálóbizottsághoz.

Ennek ellenére is helyes volt feleleveníteni ezt a pályázatot, hiszen jól tudjuk, a postás fotókörieknek sok helyütt volt fontos szerepük abban, hogy legalább képekben öröklő hagyják számunkra a múlt egy-egy becses darabját, letűnt technikai berendezéseket, munkafolyamatokat, és bennük az embereket, egykori postások arcát, kezét.

Benke Géza, szakszervezetünk elnöke megnyitja a kiállítást

A mostani pályázatra beérkezett képek csekély számán kesergett a pécsi fotóköri vezetője, Szendrő László is, pedig egyéni két kategóriában is első helyezést nyert. Mégsem tudta leplezni szomorúságát, annak ellenére sem, hogy a pécsi 114, a Postás Művelődési Központ 45 képpel pályázott a díjakra, míg 35 pályaművet egyénileg küldtek el a bírálóbizottsághoz.

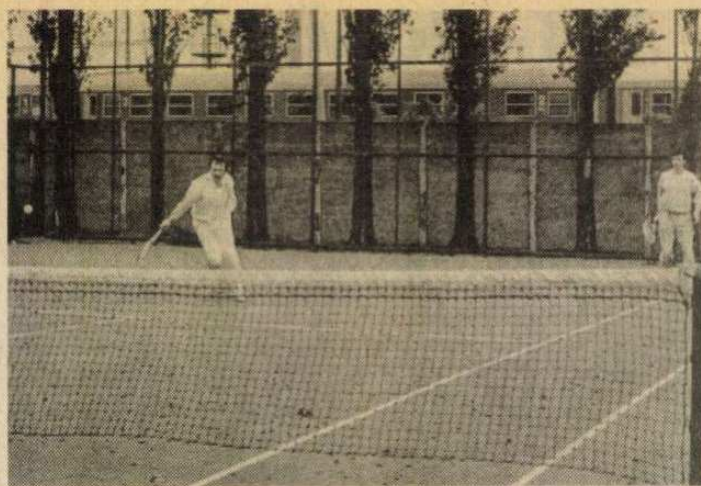
A mostani pályázatra beérkezett képek csekély számán kesergett a pécsi fotóköri vezetője, Szendrő László is, pedig egyéni két kategóriában is első helyezést nyert. Mégsem tudta leplezni szomorúságát, annak ellenére sem, hogy a pécsi 114, a Postás Művelődési Központ 45 képpel pályázott a díjakra, míg 35 pályaművet egyénileg küldtek el a bírálóbizottsághoz.

A pécsi fotópályázat ünnepélyes eredményhirdetésére és a kiállítás megnyitójára május 21-én, a postásvonat érkezésének napján került sor. A résztvevőket és a közönséget Benke Géza, a Postások Szakszervezetének elnöke köszöntötte, majd Szász Imre fotóművész, a zsűri elnöke kalauzolta a publikumot a színes és a fekete-fehér

képek világában. A viszonylag kicsi részvételi arány mellett is szép, szakmailag magas színvonalú pályaműveket — a rendezők tervei szerint — más városokban is kiállítják, többek között a budapesti Postás Művelődési Központban.

A zsűri három kategóriában az alábbi sorrendet állapította meg: **Postás szakmai képek:** 1. Ördög Lászlóné (Nagykátá): Postás kezdek, 2. Kis László (PKI): Rikkancs, 3. Szendrő László (Pécs): Kábelszerelő. **Fekete-fehér képek:** 1. Szendrő László (Pécs): Hazafelé, 2. Mészáros Ödön (PMK): A varázsló inasa, 3. Hajdú József (POTIBER) Temető és Nyerges László (PMK): Borverseny.

Színes képek: 1. Szendrő László (Pécs): Na, na, 2. Szalay Géza (Pécs): Wolfgans-en, 3. Hódossy Eszter (Pécs): Dóri és Halmainé Gerderics Zsuzsanna (Pécs): Tündérlány. A csoportos szereplésért külön jutalomban részesült a Pécsi Postás Fotóköri és a Postás Művelődési Központ fotóköre.

Népszerű a tenisz

Nemrégiben adtunk hírt arról, hogy a Lumumba utcai PSE-pályán kilenc tenispályát építenek, hogy ezzel is játéklehetőséget teremtsenek az egyre népszerűbb fehér sport rajongói számára. Valóban, manapság egyre többen választják a sportolást, a testmozgást ezen formáját, mind többen fogják a kezükbe, szerte az országban. Öröndöztünk az is, hogy a nagy tömegsportrendezvények sportágai között is egyre gyakrabban látjuk a teniszt, sőt mint a legutóbbi pécsi esemény is bizonyítja, már önálló versenyt is rendeznek.

Május 21-én országos postás amatőr teniszverseny színhelye volt a Pécsi Postás pálya. A rendezők nevében Pazar Ferenc, a sportkör elnöke üdvözlötte a versenyzőket. Rövid köszöntőjében elmondta, hogy az ötvenéves sportkörnek egykor volt teniszszakosztálya, de oly sok más mellett ez is megszűnt. Az elmúlt években azonban az egyre népszerűbb sportág hívei maguk kérték Pécsre, hogy épüljön tenispálya a sporttelepen, és legalább a tömegsport szintjén legyen ismét teniszszakosztály. A sportkör vezetője azonnal felkarolta a gondolatot, és jelentős társadalmi munkával korszerű műanyag borítású pálya épült.

— Állítjuk, hogy kevés sportág kínál annyi testi és szellemi

edzettséget, mint a tenisz — mondta Pazar Ferenc.

A rendezők elküldték valamennyi igazgatóságnak a meghívót, mindegyikük képviselőjében egy férfi és nő versenyző indulhatott. A verseny azonban nem volt teljes, hiszen kilenc férfi és hét nő indult el. A pécsi-eken kívül itt voltak a BUVIG, a HPI, az RTV és a HTI, valamint a Miskolci és a Debreceni Postaigazgatóság versenyzői. Mégsem mondhatjuk azt, hogy nem volt sikere a rendezvénynek; és különösen a férfiaknál színvonalas, izgalmas mérkőzéseken dőlt el a helyezések sorsa. Akik pedig most nem jöttek el, biztosan eljönnek legközelebb, már csak azért is, hogy bizonyítsák, minden kezdet nehéz, és hogy a postás amatőrversenyek nem is olyan nagy kuriózumok.

A hideg, szeles idő nem tudta elvinni az úttörőket, az első fecskek kedvét. Elszántságuk reménnyel tölthet el mindenkit: sportolni, mozogni érdemes, sőt teniszezni egyenesen nagyszerű dolog, ugyanis nemcsak foci van a világon.

A verseny végeredménye: **Férfiak:** 1. Berki Miklós (Pécs), 2. Gara Miklós (Debrecen), 3. Novák Tibor (Pécs). **Nők:** 1. Turbék Istvánné (Pécs), 2. Kozáriné Béres Márta (HPI), 3. Hegyi Gáborné (HTI).

Zimmermann Ottó

Dr. Pazar Ferenc, a Pécsi PSE elnöke kihirdeti a verseny végeredményét

FELHÍVÁS

A Postások Szakszervezete a Postás Sport Egyesülettel közösen sporttábor szervez 1988. június 13.—július 29. és augusztus 15.—26. között heti turnusokban.

Helye: Postás Sport Egyesület, Budapest XIV., Lumumba utca 86—100.

A táborba postás szülők 6—14 éves korú gyermekei jelentkezhetnek.

Részvételi díj: 260 forint hetente.

A programban sportfoglalkozások, szervezett és kötetlen szórakoztató játékok szerepelnek, amelyeket szakavatott sportvezetők, edzők irányítanak, felügyelnek. Alkalmanként rövid kirándulás, strandolás és mozilátogatás is szerepel a műsorban.

Jelentkezni és tájékozódni a helyi szakszervezeti bizottságoknál lehet.

POSTÁS DOLGOZÓ
A Postások Szakszervezetének lapja
Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13.
Postacím: Budapest, Postafiók 14. 1406
Felelős szerkesztő: MEZŐFI LÁSZLÓ
Telefon: 428-777
Kiadja a Népszava Lap- és Könyvkiadó
Budapest VII., Rákóczi út 54. Telefon: 224-810
Levél cím: Budapest, Postafiók 32. 1964
Egyszámú kiadás: MNB 215—96 430
Felelős kiadó: KISS JENŐ igazgató
Előfizetési díj egy évre: 24 Ft
88—0993. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató
ISSN 0230—3701